

a Μετὰ ταῦτα δή, εἶπον, ἀπέίκασον τοιούτῳ πάθει τὴν ἡμετέραν φύσιν παιδείας τε πέρι καὶ ἀπαιδευσίας. *Ιδὲ γὰρ ἀνθρώπους οἶν* ἐν *ικαταγέλῳ* οἰκήσει σπῆλαιώδει, *ἀναπεπταμένην* πρὸς τὸ φῶς τὴν *εἰσοδον* ἔχούσῃ μακρὰν παρὰ πᾶν

5 τὸ *σπήλαιον*, ἐν ταύτῃ ἐκ παιδῶν ὅντας ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς *αὐχένας*, ὥστε μένειν τε αὐτοὺς εἴς τε τὸ

b πρόσθεν μόνον ὄρâν, κύκλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἀδυνάτους περιάγειν, φῶς δὲ αὐτοῖς πυρὸς ἄνωθεν καὶ πόρρωθεν *καδμένου* ὅπισθεν αὐτῶν, μεταξὺ δὲ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν δεσμωτῶν ἐπάνω ὄδόν, παρ' ἦν *Ιδὲ τειχίον* παρῷκο-

5 δομημένον, ὥσπερ τοῖς θαυματοποιοῖς πρὸ τῶν ἀνθρώπων πρόκειται τὰ παραφράγματα, ὑπὲρ ὅν τὰ θαύματα δεικνύασιν.

‘Ορῶ, ἔφη.

“Ορα τοίνυν παρὰ *τοῦτο* τὸ *τειχίον* φέροντας ἀνθρώπους

c σκεύη τε παντοδαπὰ *ὑπερέχοντα* τοῦ *τειχίου* καὶ *(ἀνδριάντας)*

515 καὶ ἄλλα ζῷα λίθινά τε καὶ *ξύλινα* καὶ παντοῖα εἰργασμένα, οἶνον εἰκὸς τοὺς μὲν φθεγγομένους, τοὺς δὲ σιγῶντας τῶν παραφερόντων.

‘Ατοπον, ἔφη, λέγεις εἰκόνα καὶ δεσμώτας ἀτόπους.

5 ‘Ομοίους ἡμῖν, ἦν δ’ ἐγώ· τοὺς γὰρ τοιούτους πρῶτον μὲν ἔαυτῶν τε καὶ ἀλλήλων οἵει ἂν τι ἔωρακέναι ἄλλο πλὴν

a 2 *Ιδὲ A²*: *Ιδε* A *vulg.*   a 3 *ἀναπεπταμένην* A F D: *ἀναπεπταμένη* M   a 4 *παρὰ πᾶν* Iamblichus: *παράπαν* F: *παρ'* ἀπαν A D M   a 6 *αὐτοὺς* A F D M Iamblichus: *αὐτοῦ* c. Hirschig εἴς τε A F M Iamblichus: *καὶ εἰς* D   b 3 *καὶ(τὸ)θμενον* A F D M. Iamblichus: *καομένου* c. Hirschig   b 4 *ἦν Ιδὲ A²*: *ἦν Ιδε* A: *ἥνιδε* F: *ἦν Ιδεῖν* D: *ἦν εἶναι* Iamblichus   *παρφκοδομημένου*] *φκοδομημένον* Iamblichus   b 6 *δεικνύασιν* A: *δείκνυσιν* F D: *δεικνύουσιν* Iamblichus   a 5 *μὲν* A F M Iamblichus: *om.* D

τὰς σκιὰς τὰς ὑπὸ τοῦ πυρὸς εἰς τὸ καταντικρὺ αὐτῶν τοῦ σπηλαίου προσπιπτούσας;

Πῶς γάρ, ἔφη, εὶ ἀκινήτους γε τὰς κεφαλὰς ἔχειν ἡμαγκα-
σμένοι εἶναι διὰ βίου; b

Τί δὲ τῶν παραφερομένων; οὐ ταῦτὸν τοῦτο;

Τί μήν;

Εἰ σὺν διαλέγεσθαι οἴοι τ' εἶναι πρὸς ἄλληλους, οὐ ταῦτα
ἡγῆ ἀν τὰ ὄντα αὐτοὺς νομίζειν ἅπερ ὄρφεν;

'Ανάγκη.

5

Τί δ' εἰ καὶ ἡχὼ τὸ δεσμωτήριον ἐκ τοῦ καταντικρὺ ἔχοι;
δπότε τις τῶν παριόντων φθέγξαιτο, οἵει ἀν ἄλλο τι αὐτοὺς
ἡγεῖσθαι τὸ φθεγγόμενον ἢ τὴν παριοῦσαν σκιάν;

Μὰ Δλ' οὐκ ἔγωγ', ἔφη. 10

Παντάπασι δή, ἦν δ' ἔγώ, οἱ τοιοῦτοι οὐκ ἀν ἄλλο τι c
νομίζοιεν τὸ ἀληθὲς ἢ τὰς τῶν σκευαστῶν σκιάς.

Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη.

Σκόπει δή, ἦν δ' ἔγώ, αὐτῶν λύσιν τε καὶ ἵστι τῷ τε
δεσμῶν καὶ τῆς ἀφροσύνης, οἷα τις ἀν εἴη, εἰ φύσει τοιάδε 5
σιμβαίνοι αὐτοῖς· δπότε τις λυθείη καὶ ἀναγκάζοιτο ἔξαλφνης
ἀνίστασθαι τε καὶ περιάγειν τὸν ἀνχέρα καὶ βαδίζειν καὶ
πρὸς τὸ φῶς ἀγαθλέπειν, πάντα δὲ ταῦτα ποιῶν ἀλγοῖ
τε καὶ διὰ τὰς μαρμαρυγὰς ἀδυνατοῦ καθορᾶν ἐκεῖνα ὡν
τότε τὰς σκιὰς ἔώρα, τέ ἀν οἵει αὐτὸν εἰπεῖν, εἰ τις d
αὐτῷ λέγοι ὅτι τότε μὲν ἔώρα φλυαρίας, ἵνη δὲ μᾶλλον
τι ἐγγυτέρω τοῦ ὄντος καὶ πρὸς μᾶλλον ὄντα τετραμμένος
δρθότερον βλέποι, καὶ δὴ καὶ ἔκαστον τῶν παριόντων δεικνὺς
αὐτῷ ἀναγκάζοι ἔρωτῶν ἀποκρίνεσθαι ὅτι ἔστιν; οὐκ οἵει 5

b 4 οὐ ταῦτα D Iamblichus: οὐ ταῦτα Λ F M: οὐκ αὐτὰ cl. Vermehren
b 5 ὄντα Iamblichus et legit Proclus ut videtur: παρόντα Λ F D M:
παριόντα scr. rec. νομίζειν F Proclus ut videtur: δνομίζειν Iam-
blichus: νομίζειν δνομίζειν Λ D M c 1 δὴ Λ D M Iamblichus: δὲ F
c 4 τῶν τε F D Iamblichus: τῶν Λ M c 5 εἰ Λ F M: om. D: δὴ Iamblichus
d 2 αὐτῷ] αὐτὸς Iamblichus d 3 τι Λ' F M
Iamblichus: om. Λ D δγγυτέρω (ἄν) ei. H. Richards d 4 πα-
ριόντων Λ D M Iamblichus: παρόντων F

αὐτὸν ἀπορεῖν τε ἀν καὶ ἡγεῖσθαι τὰ τότε ὄρώμενα ἀληθέστερα ἢ τὰ νῦν δεικνύμενα;

Πολὺ γ', ἔφη.

e Οὐκοῦν καν εἰ πρὸς αὐτὸν τὸ φῶς ἀναγκάζοι αὐτὸν βλέπειν, ἀλγεῖν τε ἀν τὰ ὅμματα καὶ φεύγειν ἀποστρεφόμενον πρὸς ἐκεῖνα ἢ δύναται καθορᾶν, καὶ νομίζειν ταῦτα τῷ ὄντι σαφέστερα τῶν δεικνυμένων;

5 Οὕτως, ἔφη.

Eἰ δέ, ἦν δ' ἐγώ, ἐντεῦθεν ἔλκοι τις αὐτὸν βίᾳ διὰ τραχείας τῆς ἀναβάσεως καὶ ἀνάντους, καὶ μὴ ἀνείη πρὸν ἐξελκύσειέν εἰς τὸ τοῦ ἥλιου φῶς, ἀρα οὐχὶ ὅδυνᾶσθαι τε 516 ἀν καὶ ἀγανακτεῖν ἐλκόμενον, καὶ ἐπειδὴ πρὸς τὸ φῶς ἔλθοι, αὐγῆς ἀν ἔχοντα τὰ ὅμματα μεστὰ ὅρᾶν οὐδ' ἀν ἐν δύνασθαι τῶν νῦν λεγομένων ἀληθῶν;

Οὐ-γάρ ἄν, ἔφη, ἐξαίφνης γε.

5 Συνηθείας δὴ οἶμαι δέοιτ' ἄν, εἰ μέλλοι τὰ ἄνω ὄψεσθαι. καὶ πρῶτον μὲν τὰς σκιὰς ἀν ρᾶστα καθορῷ, καὶ μετὰ τοῦτο ἐν τοῖς ὕδασι τά τε τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ τῶν ἄλλων εἴδωλα, ὑστερον δὲ αὐτά· ἐκ δὲ τούτων τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν νῦκτωρ ἀν ρᾶσιν θεάσαιτο, προσβλέπων τὸ τῶν b ἄστρων τε καὶ σελήνης φῶς, ἢ μεθ' ἡμέραν τὸν ἥλιον τε καὶ τὸ τοῦ ἥλιου.

Πῶς δ' οὖ;

Τελευταῖον δὴ οἶμαι τὸν ἥλιον, οὐκ ἐν ὕδασι οὐδ' ἐν 5 ἀλλοτρίᾳ ἔδρᾳ φαντάσματα αὐτοῦ, ἀλλ' αὐτὸν καθ' αὐτὸν ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ δύνατ' ἀν κατιδεῖν καὶ θεάσασθαι οἷς ἐστιν.

'Αναγκαῖον, ἔφη.

Καὶ μετὰ ταῦτ' ἀν ἥδη σύλλογίζοιτο περὶ αὐτοῦ ὅτι οὗτος

d 6 τὰ τότε] τά τε Iamblichus ἀληθέστερα] in hac voce redit D
d 8 πολὺ γ' ἔφη] πάντως δῆπον Iamblichus ε 3 δύναται A F D : δύνανται M ε 7 ἀνείη A : ἀν εἴη Iamblichus : ἀνη A² F D
a 3 νῦν om. Iamblichus b 1 σελήνης] σεληνῶν Iamblichus
b 6 οἶος] οἶος τε Iamblichus b 9 οὗτος F D Iamblichus :
αὐτὸς A M

δ τάς τε ὥρας παρέχων καὶ ἐγιαυτοὺς καὶ πάντα ἐπιτρο- 10
πεύων τὰ ἐν τῷ δρωμένῳ τόπῳ, καὶ ἐκείνων ὃν σφεῖς ἔώρων ε
τρόπον τιὰ πάντων αἴτιος.

Δῆλον, ἔφη, ὅτι ἐπὶ ταῦτα ἀν μετ' ἐκεῖνα ἔλθοι.

Τί οὖν; ἀναμιμνησκόμενον αὐτὸν τῆς πρώτης οἰκήσεως
καὶ τῆς ἐκεῖ σοφίας καὶ τῶν τότε συνδεσμωτῶν οὐκ ἀν οἵει 5
αὐτὸν μὲν εὑδαιμονίζειν τῆς μεταβολῆς, τοὺς δὲ ἐλεεῖν;

Καὶ μάλα.

Τιμαὶ δὲ καὶ ἔπαινοι εἴ τινες αὐτοῖς ἡσαν τότε παρ'
ἀλλήλων καὶ γέρα τῷ δξύτατα καθορῶντι τὰ παριόντα, καὶ
μυημονεύοντι μάλιστα ὅσα τε πρότερα αὐτῶν καὶ ὑστερα 10
εἰώθει καὶ ἄμα πορεύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων δὴ δυνατώτατα d
ἀπομαντευομένῳ τὸ μέλλον ἡξειν, δοκεῖς ἀν αὐτὸν ἐπιθυμη-
τικῶς αὐτῶν ἔχειν καὶ ζηλοῦν τοὺς παρ' ἐκείνοις τιμωμένους
τε καὶ ἐνδυναστεύοντας, ἢ τὸ τοῦ Ὁμήρου ἀν πεπονθέναι
καὶ σφόδρα βούλεσθαι “ἐπάρουρον ἐόντα θητευέμεν 5
ἄλλῳ ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ” καὶ δτιοῦν ἀν πεπονθέναι
μᾶλλον ἡ 'κενά τε δοξάζειν καὶ ἐκείνως ζῆν;

Οὕτως, ἔφη, ἔγωγε οἶμαι, πᾶν μᾶλλον πεπονθέναι ἀν ε
δέξασθαι ἡ ζῆν ἐκείνως.

Καὶ τόδε δὴ ἐννόησον, ην δ' ἔγω. εἰ πάλιν (δ τοιοῦτος
καταβὰς εἰς τὸν αὐτὸν θάκον καθίσοιτο, ἀρ' οὐ σκότους. (ἄν)
ἀνάπλεως σχοίη τοὺς δφθαλμούς, ἐξαίφνης οἶκων ἐκ τοῦ 5
ἡλίου;

Καὶ μάλα γ', ἔφη.

Τὰς δὲ δὴ σκιὰς ἐκείνας πάλιν εἰ δέοι αὐτὸν γνωματεύοντα
διαμιλλᾶσθαι τοῖς δει δεσμώταις ἐκείνοις, ἐν φ ἀμβλυώττει,

C 8 αὐτοῖς ἡσαν] ἡσαν αὐτοῖς Lamblichus περὶ Lamblichus
d 1 εἰώθεις] εἰώθει Lamblichus d 4 καὶ in hac voce reddit M
d 5 βούλεσθαι A F M Lamblichus: βούλευεσθαι D 03 δ τοιοῦτος
F D M Lamblichus: δτι οὗτος Λ 04 θάκον F D Lamblichus:
θάκον M: θάκον Λ ἀν add. Baiter: om. Λ F D M Lamblichus
e 7 καὶ Λ D M: om. F Lamblichus 08 γνωματεύοντα Λ F D M
Lamblichus: γνωμονεύοντα Timaeus 09 ἀμβλυώττει] ἀμβλυωτεῖ
Lamblichus

517 πρὶν καταστῆναι τὰ ὅμματα, οὗτος δ' ὁ χρόνος μὴ πάνυ
οὐλίγος εἴη τῆς συνηθείας, ἄρ' οὐ γέλωτ' ἀν παράσχοι, καὶ
λέγοιτο ἀν περὶ αὐτοῦ ὡς ἀναβὰς ἄνω διεφθαρμένος ἥκει
τὰ ὅμματα, καὶ ὅτι οὐκ ἀξιον οὐδὲ πειρᾶσθαι ἄνω ἵέναι; καὶ
5 τὸν ἐπιχειροῦντα λύειν τε καὶ ἀνάγειν, εἴ πως ἐν ταῖς χερσὶ¹
δύναιντο λαβεῖν καὶ ἀποκτείνειν, ἀποκτεινύναι ἄν;

Σφόδρα γ', ἔφη.

Ταύτην τοίνυν, ήν δ' ἐγώ, τὴν εἰκόνα, ὡ φίλε Γλαύκων,

b προσαπτέον ἀπασαν τοῖς ἔμπροσθεν λεγομένοις, τὴν μὲν
δι' ὄψεως φαινομένην ἔδραν τῇ τοῦ δεσμωτηρίου οἰκήσει
ἀφομοιοῦντα, τὸ δὲ τοῦ πυρὸς ἐν αὐτῇ φῶς τῇ τοῦ ἡλίου
δυνάμει· τὴν δὲ ἄνω ἀνάβασιν καὶ θέαν τῶν ἄνω τὴν εἰς
5 τὸν νοητὸν τόπον τῆς ψυχῆς ἀνοδὸν τιθεὶς οὐχ ἀμαρτήσῃ
τῆς γ' ἐμῆς ἐλπίδος, ἐπειδὴ ταύτης ἐπιθυμεῖς ἀκούειν. Θεὸς
δέ που οἶδεν εἰ ἀληθῆς οὖσα τυγχάνει. τὰ δ' οὖν ἐμοὶ²
= φανόμενα οὕτω φαίνεται, ἐν τῷ γνωστῷ τελευταίᾳ ἡ τοῦ
c ἀγαθοῦ ἰδέα καὶ μόγις ὀρᾶσθαι, ὀφθεῖσα δὲ συλλογιστέα
εἶναι ὡς ἄρα πᾶσι πάντων αὐτῇ ὀρθῶν τε καὶ καλῶν αἰτίᾳ,
ἐν τε ὀρατῷ φῶς καὶ τὸν τούτου κύριον τεκοῦσα, ἐν τε νοητῷ
- αὐτῇ κύριᾳ ἀλήθειαν καὶ νοῦν παρασχομένη, καὶ ὅτι δεῖ ταύτην
5 ἰδεῖν τὸν μέλλοντα ἐμφρόνως πράξειν ἡ ἰδίᾳ ἡ δημοσίᾳ.

Συνοίομαι, ἔφη, καὶ ἐγώ, οὐ γε δὴ τρόπον δύναμαι. |

"Ιθι τοίνυν, ήν δ' ἐγώ, καὶ τόδε συνοιήθητι καὶ μὴ θαυ-
μάσῃς ὅτι οἱ ἐνταῦθα ἐλθόντες οὐκ ἐθέλουσιν τὰ τῶν ἀνθρώπων
πράττειν, ἀλλ' ἄνω ἀεὶ ἐπείγονται αὐτῶν αἱ ψυχαὶ διατρίβειν.
d εἰκὸς γάρ που οὕτως, εἴπερ αὖ κατὰ τὴν προειρημένην εἰκόνα
τοῦτ' ἔχει.

α 1 τὰ ὅμματα A F D Iamblichus : τὸ ὅμμα M α 2 παράσχοι]
παρέχοι Iamblichus a 4 ἄνω ἵέναι] ἀνιέναι Iamblichus a 6 ἀπο-
κτείνειν, ἀποκτεινύναι ἔν F : ἀποκτείνειν, ἀποκτινύναι ἔν A D Iamblichus :
ἀποκτενεῖν, ἀποκτινύναι αὐτὸν M : ἀποκτείνειν ἔν ci. Baiter b 1 τοῖς
ἔμπροσθεν] ὡς ἀληθῶς τοῖς Iamblichus b 3 ἀφομοιοῦντα A F D M
Iamblichus : ἀφομοιοῦντας Porphyrius c 2 αὐτῇ A D M Iamblichus :
αὐτῇ F c 4 αὐτῇ F Iamblichus : αὐτῇ A M : αὐτῇ D παρασχομένη]
παρεχομένη Iamblichus c 7 τοίνυν A D M : δὴ τοίνυν F ἦν δ'
ἐγώ post τόδε F . c 8 οἱ om. F d 2 τοῦτ' A F M : ταῦτ' D

Εἰκὸς μέντοι, ἔφη.

Τί δέ; τόδε οἵει τι θαυμαστόν, εἰ ἀπὸ θείων, ήν δ' ἐγώ,
Θεωρῶν ἐπὶ τὰ ἀνθρώπειά τις ἐλθὼν κακὰ ἀσχημονεῖ τε 5
καὶ φαίνεται σφόδρα γελοῖος ἔτι ἀμβλυνώττων καὶ πρὶν
ἴκανῶς συνήθης γενέσθαι τῷ παρόντι σκότῳ ἀναγκαζόμενος
ἐν δικαστηρίοις ἡ ἄλλοθι που ἀγωνίζεσθαι περὶ τῶν τοῦ
δικαίου σκιῶν ἡ ἀγαλμάτων ὡν αἱ σκιαὶ, καὶ διαμιλλᾶσθαι
περὶ τούτου, δηπ ποτὲ ὑπολαμβάνεται ταῦτα ὑπὸ τῶν αὐτὴν ε
δικαιοσύνην μὴ πάποτε ἰδόντων;

Οὐδ' ὁπωστιοῦν θαυμαστόν, ἔφη.

'Αλλ' εἰ νοῦν γε ἔχοι τις, ήν δ' ἐγώ, μεμνῆτ' ἀν ὅτι 518
διτταὶ καὶ ἀπὸ διττῶν γίγνονται ἐπιταράξεις ὅμμασιν, ἔκ τε
φωτὸς εἰς σκότος μεθισταμέγιων καὶ ἐκ σκότους εἰς φῶς.
ταῦτα δὲ ταῦτα νομίσας γίγνεσθαι καὶ περὶ ψυχῆν, διότε
ἴδοι θορυβουμένην τινὰ καὶ ἀδυνατοῦσάν τι καθορᾶν, οὐκ 5
ἀν ἀλογίστως γελῶ, ἀλλ' ἐπισκοποῖ ἀν πότερον ἐκ φαγο-
τέρου βίου ἥκουσα ὑπὸ ἀηθελας ἐσκότωται, ἡ ἐξ ἀμαθίας
πλείονος εἰς φαγότερον ιοῦσα ὑπὸ λαμπροτέρου μαρμαρυγῆς
ἐμπέπλησται, καὶ οὕτω δὴ τὴν μὲν εὐδαιμονίσειν ἀν τοῦ 6
πάθους τε καὶ βίου, τὴν δὲ ἐλεήσειν, καὶ εἰ γελᾶν ἐπ' αὐτῇ
βούλοιτο, ἥπτον ἀν καταγέλαστος δ γέλως αὐτῷ εἴη ἡ ὁ
ἐπὶ τῇ ἀνθεν ἐκ φωτὸς ἥκουσῃ.

Καὶ μάλα, ἔφη, μετρίως λέγεις.

5

Δεῖ δή, εἶπον, ἡμᾶς τοιόδε νομίσαι περὶ αὐτῶν, εἰ ταῦτ'
ἀληθῆ· τὴν παιδελαν οὐχ οἴαν τινὲς ἐπαγγελλόμενοί φασιν
εἶναι τοιαύτην καὶ εἶναι. φαστὶ δέ που οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ
ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέναι, οἷον τυφλοῖς διθαλμοῖς c
οὕψιν ἐιτιθέντες.

Φασὶν γὰρ οὖν, ἔφη.

ο 3 θαυμαστὸν ἔφη Λ D M : ἔφη θαυμαστὸν F	α 2 ἀπὸ Λ D M :
οὐδὲ F α 7 ἀηθελας Λ F M d : ἀληθελας D	α 8 φανότερον
Λ D M : φανερώτερον F b 1 εὐδαιμονίσειν acr. rec. : εὐδαιμονή	
σειν Λ F D M b 6 νομίσαι] νοῆσαι Iamblichus	b 7 οἴαν]
οἷον Iamblichus c 1 σφεῖς om. Iamblichus	

‘Ο δέ γε νῦν λόγος, ἥν δ’ ἐγώ, σημαίνει ταύτην τὴν
 5 ἐνοῦσαν ἔκάστου δύναμιν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τὸ ὅργανον ὡς
 καταμανθάνει ἔκαστος, οἷον εἰς ὅμμα μὴ δυνατὸν ἥν ἄλλως
 ἡ σὺν ὅλῳ τῷ σώματι στρέφειν πρὸς τὸ φανὸν ἐκ τοῦ
 σκοτώδους, οὕτω σὺν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ἐκ τοῦ γιγνομένου περι-
 ακτέον εἶναι, ἔως ἂν εἰς τὸ ὅν καὶ τοῦ ὄντος τὸ φανότατον.
 10 δυνατὴ γένηται ἀνασχέσθαι θεωμένη· τοῦτο δ’ εἶναί φαμεν
 δ τάγαθόν. ἥ γάρ;

Ναί.

Τούτου τοίνυν, ἥν δ’ ἐγώ, αὐτοῦ τέχνη ἀν εἴη, τῆς
 περιαγωγῆς, τίνα τρόπον ὡς ῥᾶστά τε καὶ ἀνυσιμώτατα
 5 μεταστραφήσεται, οὐ τοῦ ἐμποιησθαι αὐτῷ τὸ ὅραν, ἀλλ’. ὡς
 ἔχοντι μὲν αὐτό, οὐκ ὀρθῶς δὲ τετραμμένῳ οὐδὲ βλέποντι
 οἱ ἔδει, τοῦτο διαμηχανήσασθαι.

*Εοικεν γάρ, ἔφη.

Αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι ἀρετὰὶ καλούμεναι ψυχῆς κινδυ-
 10 νεύοντιν ἐγγύς τι εἶναι τῶν τοῦ σώματος—τῷ ὄντι γάρ
 ε οὐκ ἐνοῦσαι πρότερον ὕστερον ἐμποιεῖσθαι ἔθεσι καὶ ἀσκή-
 σεσιν—ἥ δὲ τοῦ φρονήσαι παντὸς μᾶλλον θειοτέρουν τινὸς
 τυγχάνει, ὡς ἔοικεν, οὖσα, ὁ τὴν μὲν δύναμιν οὐδέποτε
 ἀπόλλυσιν, ὑπὸ δὲ τῆς περιαγωγῆς χρήσιμόν τε καὶ ὠφέλιμον
 519 καὶ ἄχρηστον αὖ καὶ βλαβερὸν γίγνεται. | ἥ οὖπω ἐννεύοκας,
 τῶν λεγομένων πονηρῶν μέν; σοφῶν δέ, ὡς δριμὺ μὲν βλέπει
 τὸ ψυχάριον καὶ δξέως διορᾷ ταῦτα ἔφ’ ἀ τέτραπται, ὡς
 οὐ φαύλην ἔχον τὴν ὅψιν, κακίᾳ δ’ ἡναγκασμένον ὑπηρετεῖν,
 5 ὥστε δσω ἀν δξύτερον βλέπῃ, τοσούτῳ πλείω κακὰ ἐργα-
 ζόμενον;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

Τοῦτο μέντοι, ἥν δ’ ἐγώ, τὸ τῆς τοιαύτης φύσεως εἰ
 ἐκ παιδὸς εὐθὺς κοπτόμενον περιεκόπη τὰς τῆς γενέσεως

ε 5 ἔκάστου] ἔκάστῳ Iamblichus   d 5 τὸ om. Iamblichus   d 7 δια-
 μηχανήσασθαι F D M : δεῖ μηχανήσασθαι A Iamblichus   d 10 εἶναι
 A F D M Iamblichus : τείνειν c. Campbell   a 2 μὲν ante πονηρῶν
 Iamblichus   a 9 τὰς A F d Iamblichus : τὰ D M

συγγειεῖς ὥσπερ μολυβδίδας, αἱ δὴ ἐδωδαῖς τε καὶ τοιούτων ἢ
ἡδοναῖς τε καὶ λιχνείαις προσφυεῖς γιγιόμεναι [περὶ] κάτω
στρέφουσι τὴν τῆς ψυχῆς ὅψιν εἰ ἀπαλλαγὴν περιε-
στρέφετο εἰς τὰ ἀληθῆ, καὶ ἐκεῦνα ἀν τὸ αὐτὸ τοῦτο τῶν αὐτῶν
ἀνθρώπων δξύτατα ἔώρα, ὥσπερ καὶ ἐφ' ἦ νῦν τέτραπται. 5

Εἰκός γε, ἔφη.

Τί δέ; τόδε οὐκ εἰκός, ἵν δ' ἐγώ, καὶ ἀνάγκη ἐκ τῶι
προειρημένων, μήτε τοὺς ἀπαιδεύτους καὶ ἀληθείας ἀπείρους
ἰκανῶς ἢν ποτε πόλιν ἐπιτροπεῦσαι, μήτε τοὺς ἐν παιδείᾳ c
ἐωμένους διατρίβειν διὰ τέλους, τοὺς μὲν ὅτι σκοπὸν ἐν
τῷ βίῳ οὐκ ἔχουσιν ἔνα, οὐ στοχαζομένους δεῖ ὑπαίτα
πράττειν ἢ ἀν πράττωσιν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ, τοὺς δὲ ὅτι
ἐκύντες εἶναι οὐ πράξουσιν, ἡγούμενοι ἐν μακάρων ιήσοις 5
ζῶντες ἔτι ἀπωκλίσθαι;

Ἀληθῆ, ἔφη.

Ἴμετερον δὴ ἔργον, ἵν δ' ἐγώ, τῶν οἰκιστῶν τάς τε
βελτίστας φύσεις ἀγαγκάσαι ἀφικέσθαι πρὸς τὸ μάθημα
ἢ ἐν τῷ πρόπτεν ἔφαμεν εἶναι μέγιστον, ἰδεῖν τε τὸ ἀγαθὸν ιο
καὶ ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν, καὶ ἐπειδὰν ἀναβάντες d
ἰκανῶς θωσι, μὴ ἐπιτρέπειν αὐτοῖς ἢ νῦν ἐπιτρέπεται.

Τὸ ποῖον δή;

Τὸ αὐτοῦ, ἵν δ' ἐγώ, καταμένειν καὶ μὴ ἐθέλειν πάλιν
καταβάνειν παρ' ἐκείνους τοὺς δεσμώτας μηδὲ μετέχειν τῶι 5
παρ' ἐκείνοις πόνων τε καὶ τιμῶν, εἴτε φαυλότεραι εἴτε
σπονδαιότεραι.

Ἐπειτ', ἔφη, ἀδικήσομεν αὐτούς, καὶ ποιήσομεν χεῖροις
ζῆν, δινατὸν αὐτοῖς ὃν ἄμεων;

Ἐπελάθου, ἵν δ' ἐγώ, πάλιν, ὡ φᾶτε, ὅτι νόμῳ οὐ τοῦτο c
μέλει, ὅπως ἐν τι γένος ἐν πόλει διαφερόντως εὖ πράξει,
ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ πόλει τοῦτο μηχανᾶται ἔγγειέσθαι, συναρ-

βι τοιούτων Λ D M Iamblichus: τῶν τοιούτων F δι περὶ¹
secl. Hermann: περὶ τὰ al. Iamblichus d9 αὐτοῖς . . . οὐ μέλει
ομ. pr. D οι νόμῳ Λ F M: νομοθέτην vulg. ο3 ξυναρμόττων
Λ F M: ξυναρμόττων D

μόττων τοὺς πολίτας πειθοῦ τε καὶ ἀνάγκη, ποιῶν μεταδιδόναι
 520 ἀλλήλους τῆς ὡφελίας ἦν ἂν ἔκαστοι τὸ κοινὸν δυνατοὶ^{τε}
 ὅσιν ὡφελεῖν καὶ αὐτὸς ἐμποιῶν τοιούτους ἄνδρας ἐν τῇ
 πόλει, οὐχ ἵνα ἀφιῇ τρέπεσθαι ὅπῃ ἔκαστος βούλεται, ἀλλ'
 ἵνα καταχρῆται αὐτὸς αὐτοῖς ἐπὶ τὸν σύνδεσμον τῆς πόλεως.

5   'Αληθῆ, ἔφη· ἐπελαθόμην γάρ.

Σκέψαι τοίνυν, εἶπον, ὁ Γλαύκων, ὅτι οὐδ' ἀδικήσομεν
 τοὺς παρ' ἡμῖν φιλοσόφους γιγνομένους, ἀλλὰ δίκαια πρὸς
 αὐτοὺς ἐροῦμεν, προσαναγκάζοντες τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι
 τε καὶ φυλάττειν. ἐροῦμεν γὰρ ὅτι οἱ μὲν ἐν ταῖς ἄλλαις
 b πόλεσι τοιοῦτοι γιγνόμενοι εἰκότως οὐ μετέχουσι τῶν ἐν
 αὐταῖς πόνων· αὐτόματοι γὰρ ἐμφύονται ἀκούσης τῆς ἐν
 ἔκάστῃ πολιτείας, δίκην δ' ἔχει τό γε ἀντοφυὲς μηδενὶ^{τε}
 τροφὴν ὀφεῖλον μηδ' ἐκτίνειν τῷ προθυμεῖσθαι τὰ τροφεῖα.
 5   ὑμᾶς δ' ἡμεῖς ὑμῖν τε αὐτοῖς τῇ τε ἄλλῃ πόλει ὕσπερ ἐν
 σμήνεσιν ἥγεμόνας τε καὶ βασιλέας ἐγενήσαμεν, ἀμεινόν
 τε καὶ τελεώτερον ἐκείνων πεπαιδευμένους καὶ μᾶλλον δυ-
 c νατοὺς ἀμφοτέρων μετέχειν. καταβατέον οὖν ἐν μέρει
 ἔκάστῳ εἰς τὴν τῶν ἄλλων συνοίκησιν καὶ συνεθιστέον
 τὰ σκοτεινὰ θεάσασθαι· συνεθιζόμενοι γὰρ μυρίω βέλτιον
 δψεσθε τῶν ἐκεῖ καὶ γνώσεσθε ἔκαστα τὰ εἴδωλα ἄπτα
 5   ἐστὶ καὶ ὅν, διὰ τὸ τάληθῆ ἐωρακέναι καλῶν τε καὶ δικαίων
 καὶ ἀγαθῶν πέρι. καὶ οὕτω ὑπαρ ἡμῖν καὶ ὑμῖν ἡ πόλις
 οἰκήσεται ἀλλ' οὐκ ὅναρ, ὡς νῦν αἱ πολλαὶ ὑπὸ σκιαμα-
 χούντων τε πρὸς ἀλλήλους καὶ στασιαζόντων περὶ τοῦ ἄρχεων
 d οἰκοῦνται, ὡς μεγάλον τινὸς ἀγαθοῦ ὅντος. τὸ δέ που
 ἀληθὲς ὡδ' ἔχει· ἐν πόλει ἢ ἥκιστα πρόθυμοι ἄρχειν οἱ μέλ-
 λοντες ἄρξειν, ταύτην ἄριστα καὶ ἀστασιαστότατα ἀνάγκη
 οἰκεῖσθαι, τὴν δ' ἐναντίους ἄρχοντας σχοῦσαν ἐναντίως.

5   Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

'Απειθήσουσιν οὖν ἡμῖν οἵει οἱ τρόφιμοι ταῦτ' ἀκούοντες,

καὶ οὐκ ἐθελήσουσιν συμποιεῖν ἐν τῇ πόλει ἔκαστοι ἐν μέρει,
τὸν δὲ πολὺν χρόιον μετ' ἀλλήλων οἰκεῖν ἐν τῷ καθαρῷ;

'Αδύνατοι', ἔφη· δίκαια γὰρ δὴ δικαίοις ἐπιτάξιμεν. ε
παντὸς μὴν μᾶλλον ὡς ἐπ' ἀναγκαῖον αὐτῶν ἔκαστος εἴσι
τὸ ἄρχειν, τούναντίον τῶν νῦν ἐν ἐκάστῃ πόλει ἄρχοντων.

Οὕτω γὰρ ἔχει, ήν δ' ἐγώ, ὡς ἐταῖρε· εἰ μὲν βίον ἐξευρίσεις
ἀμείνω τοῦ ἄρχειν τοῖς μέλλουσιν ἄρξειν, ἔστι σοι δυνατὴ 521
γενέσθαι πόλις ἐν οἰκουμένῃ· ἐν μόνῃ γὰρ αὐτῇ ἄρξουσιν
οἱ τῷ ὄντι πλούσιοι, οὐ χρυσόν ἀλλ' οὐδὲ τὸν εὐδαίμονα
πλουτεῖν, ζωῆς ἀγαθῆς τε καὶ ἔμφρονος. εἰ δὲ πτωχοὶ καὶ
πεινῶντες ἀγαθῶν ἰδίων ἐπὶ τὰ δημόσια ἵασιν, ἐντεῦθεν 5
οἰόμενοι τὰγαθὸν δεῖν ἄρπάζειν, οὐκ ἔστι περιμάχητον
γὰρ τὸ ἄρχειν γιγνόμενον, οἰκεῖος ὡν καὶ ἔνδον ὁ τοιοῦτος
πόλεμος αὐτούς τε ἀπόλλυσι καὶ τὴν ἄλλην πόλιν.

'Αληθέστατα, ἔφη.

'Ἐχεις οὖν, ήν δ' ἐγώ, βίον ἄλλον τωδὲ πολιτικῶν ἄρχων 9
καταφρονοῦντα ἢ τὸν τῆς ἀληθινῆς φιλοσοφίας;

Οὐ μὰ τὸν Δία, ή δ' οὐ.

'Αλλὰ μέντοι δεῖ γε μὴ ἐραστὰς τοῦ ἄρχειν λέναι ἐπ'
αὐτός· εἰ δὲ μή, οὐ γε ἀντεραστὰλ μαχοῦνται. 5

Πῶς δ' οὐ;

Τίνας οὖν ἄλλους ἀιγακάσεις λέναι ἐπὶ φυλακὴν τῆς
πόλεως ἢ οἱ περὶ τούτων τε φρουριμώτατοι δι' ὧν ἄριστα
πόλις οἰκεῖται, ἔχουσι τε τιμὰς ἄλλας καὶ βίον ἀμείνω τοῦ
πολιτικοῦ;

Οὐδένεται ἄλλους, ἔφη.

Βούλει οὖν τοῦτ' ἥδη σκοπῶμεν, τίνα τρόπον οἱ τοιοῦτοι ε
ἐγγειήσοιται, καὶ πῶς τις ἀιάξει αὐτούς εἰς φῶς, ὥσπερ
ἔξ "Λιδου λέγοιται δή τινες εἰς θεοὺς ἀνελθεῖν;

Πῶς γὰρ οὐ βούλομαι; ἔφη.

Τοῦτο δή, ὡς ξοικεν, οὐκ ὀστράκου ἀν εἴη περιστροφή, 5

^{— d 7 1v Λ D M : om. F}   ^{a3 οὐ Λ M Stobaeus : om. F D}
^{οὐ Λ D M Stobaeus : οὐ F}   ^{b8 οὐ περὶ F D M : οὐ περὶ Λ}   ^{τε}
^{Λ D M : om. F}   ^{ει τοῦτ' ήδη Λ D M : τοῦτι δή F}

ἀλλὰ ψυχῆς περιαγωγὴ ἐκ νυκτερινῆς τινος ἡμέρας εἰς ἀληθινήν, τοῦ δύναντος οὖσαν ἐπάνοδον, ἦν δὴ φιλοσοφίαν ἀληθῆ φήσομεν εἶναι.

Πάνυ μὲν οὖν.

10 Οὐκοῦν δεῖ σκοπεῖσθαι τί τῶν μαθημάτων ἔχει τοιαύτην δύναμιν;

Πῶς γὰρ οὖν;

Τί ἀν οὖν εἴη, ὁ Γλαύκων, μάθημα ψυχῆς ὄλκὸν ἀπὸ τοῦ γιγνομένου ἐπὶ τὸ δύναντος; τόδε δὲ ἐννοῶ λέγων ἄμα· οὐκ 5 ἀθλητὰς μέντοι πολέμου ἔφαμεν τούτους ἀναγκαῖον εἶναι νέους δύντας;

*Ἐφαμεν γάρ.

Δεῖ ἄρα καὶ τοῦτο προσέχειν τὸ μάθημα ὁ ζητοῦμεν πρὸς ἐκείνῳ.

10 Τὸ ποῖον;

Μὴ ἄχρηστον πολεμικοῖς ἀνδράσιν εἶναι.

Δεῖ μέντοι, ἔφη, εἴπερ οἶόν τε.

Γυμναστικὴ μὴν καὶ μουσικὴ ἐν γε τῷ πρόσθεν ἐπαι-

ε δεύοντο ἡμῖν.

*Ἡν ταῦτα, ἔφη.

Καὶ γυμναστικὴ μέν που περὶ γιγνόμενον καὶ ἀπολ-

λύμενον τετεύτακεν· σώματος γὰρ αὔξησ καὶ φθίσεως

5 ἐπιστατεῖ.

Φαίνεται.

Τοῦτο μὲν δὴ οὐκ ἀν εἴη ὁ ζητοῦμεν μάθημα.

522 Οὐ γάρ.

*Ἀλλ' ἄρα μουσικὴ δύνην τὸ πρότερον διήλθομεν;

ε 6 ψυχῆς om. F   ε 7 οὖσαν ἐπάνοδον A F D M Iamblichus Clemens et legit Alcinous : οὖσαν ἐπάνοδος ci. Cobet : ιούσης ἐπάνοδον scr. recc. φιλοσοφίαν] φιλομάθειαν Iamblichus   ε 8 ἀληθῆ] ἀληθινὴν Iamblichus   δ 3 ἀν οὖν A D M : οὖν ἀν F   δ 8 δ A F M : om. D   δ 13 γυμναστικῇ . . . μουσικῇ D M : γυμναστικῇ . . . μουσικῇ A F   ε 3 prius καὶ F Eusebius : om. A D M   ε 4 τε-

τεύτακε(ν) A D M Eusebius : τεύτακε F : τέτευχε δ vulg.   α 2 δύνην A D M Eusebius : ἦν F   τὸ A D M Eusebius : om. F

'Αλλ' ἦν ἐκείνη γ', ἔφη, ἀντίστροφος τῆς γυμναστικῆς, εἰ μέμνησαι, ἔθεσι παιδεύουσα τοὺς φύλακας, κατά τε ἄρμονίαν εὐαρμοστίαν τινά, οὐκ ἐπιστήμην, παραδιδοῦσα, καὶ 5 κατὰ ρυθμὸν εὐρυθμίαν, ἐν τε τοῖς λόγοις ἔτερα τούτων ἀδελφὰ ἔθη ἄττα ἔχουσα, καὶ δοσοὶ μυθώδεις τῶν λόγων καὶ δοσοὶ ἀληθινώτεροι ἥσαν· μάθημα δὲ πρὸς τοιοῦτον τι ἄγον, οἷον σὺ νῦν ζητεῖς, οὐδὲν ἦν ἐν αὐτῇ.

b

'Ακριβέστατα, ἦν δ' ἐγώ, ἀναμιμήσκεις με· τῷ γὰρ ὅντι τοιοῦτον οὐδὲν εἶχεν. ἀλλ', ὡς δαιμόνιε Γλαύκων, τί ἀν εἴη τοιοῦτον; αἱ τε γὰρ τέχναι βάναυσοι που ἀπασαι ἔδοξαν εἶναι—

5

Πῶς δ' οὐ; καὶ μὴν τί ἔτ' ἄλλο λείπεται μάθημα, μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς καὶ τῶν τεχνῶν κεχωρισμένου;

Φέρε, ἦν δ' ἐγώ, εἰ μηδὲν ἔτι ἐκτὸς τούτων ἔχομεν λαβεῖν, τῶν ἐπὶ πάντα τειώντων τι λάβωμεν.

Τὸ ποῖον;

10

Οίον τοῦτο τὸ κοινόν, φέρε πᾶσαι προσχρῶνται τέχναι τε καὶ διάνοιαι καὶ ἐπιστήμαι—οὐ καὶ παντὶ ἐν πρώτοις ἀνάγκη μανθάνειν.

Τὸ ποῖον; ἔφη.

Τὸ φαῦλον τοῦτο, ἦν δ' ἐγώ, τὸ ἐν τε καὶ τὰ δύο καὶ 5 τὰ τρία διαγιγνώσκειν· λέγω δὲ αὐτὸν ἐν κεφαλαίῳ ἀριθμόν τε καὶ λογισμόν. ἡ οὐχ οὕτω περὶ τούτων ἔχει, ως πᾶσα τέχνη τε καὶ ἐπιστήμη ἀναγκάζεται αὐτῶν μέτοχος γίγνεσθαι;

Καὶ μάλα, ἔφη.

Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἡ πολεμική;

10

Πολλή, ἔφη, ἀνάγκη.

Παγγέλοιον γοῦν, ἔφην, στρατηγὸν Ἀγαμέμνονα ἐν ταῖς τραγῳδίαις Παλαμήδης ἐκάστοτε ἀποφανεῖ. ἡ οὐκ ἐννευόηκας ὅτι φησὶν ἀριθμὸν εὐρών τάς τε τάξεις τῷ

αγαθῷ F Eusebius: Ιφη Λ D M   α8 δδ Α F M : om. D
b1 διγον Eusebius et γρ. D: αγ (sic) F: ἀγαθὸν Λ D M   b7 κε.
χωρισμένον Α' F D M: κεχωρισμένων Λ   c4 τὸ F D: om. Α M

TRANSLATED, VOL. IV.

18

στρατοπέδῳ καταστῆσαι ἐν Ἰλίῳ καὶ ἐξαριθμῆσαι ναῦς τε
5 καὶ τάλλα πάντα, ὡς πρὸ τοῦ ἀναριθμήτων δυτῶν καὶ τοῦ
Ἀγαμέμνονος, ὡς ἔοικεν, οὐδὲ δύσους πόδας εἶχεν εἰδότος,
εἴπερ ἀριθμεῖν μὴ ἥπιστατο; καίτοι ποῖον τιν' αὐτὸν οἴει
στρατηγὸν εἶναι;

"Ατοπόν τιν', ἔφη, ἔγωγε, εἰ λίν τοῦτ' ἀληθές.

e "Άλλο τι οὖν, λίν δ' ἔγώ, μάθημα ἀναγκαῖον πολεμικῷ
ἀνδρὶ θήσομεν λογίζεσθαι τε καὶ ἀριθμεῖν δύνασθαι;

Πάντων γ', ἔφη, μάλιστα, εἰ καὶ δτιοῦν μέλλει τάξεων
ἐπαίειν, μᾶλλον δ' εἰ καὶ ἄνθρωπος ἔσεσθαι.

5 'Εννοεῖς οὖν, εἶπον, περὶ τοῦτο τὸ μάθημα ὅπερ ἔγώ;

Τὸ ποῖον;

523 Κωδυνεύει τῶν πρὸς τὴν νόησιν ἀγόντων φύσει εἶναι
ῶν ζητοῦμεν, χρῆσθαι δ' οὐδεὶς αὐτῷ ὀρθῶς, ἐλκτικῷ ὅντι
παντάπασι πρὸς οὐσίαν.

Πῶς, ἔφη, λέγεις;

5 'Εγὼ πειράσομαι, λίν δ' ἔγώ, τό γ' ἐμοὶ δοκοῦν δηλῶσαι.
Διὰρ διαιροῦμαι παρ' ἐμαυτῷ ἀγωγά τε εἶναι οἱ λέγομεν
καὶ μή, συνθεατὴς γενόμενος σύμφαδι η ἄπειπε, ίνα καὶ
τοῦτο σαφέστερον ἴδωμεν εἰ ἔστιν οἷον μαντεύομαι.

Δείκνυ', ἔφη.

10 Δείκνυμι δή, εἶπον, εἰ καθορᾶς, τὰ μὲν ἐν ταῖς αἰσθή-
b σεσιν οὐ παρακαλοῦντα τὴν νόησιν εἰς ἐπίσκεψιν, ὡς ἱκανῶς
ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως κρινόμενα, τὰ δὲ παντάπασι διακελευό-
μενα ἐκείνην ἐπισκέψασθαι, ὡς τῆς αἰσθήσεως οὐδὲν ὑγίες
ποιούσης.

5 Τὰ πόρρωθεν, ἔφη, φαινόμενα δῆλον ὅτι λέγεις καὶ τὰ
ἐσκιαγραφημένα.

Οὐ πάντα, λίν δ' ἔγώ, ἔτυχες οὐ λέγω.

Ποῖα μήν, ἔφη, λέγεις;

e 2 λογίζεσθαι F D : καὶ λογίζεσθαι A M e 5 εἶπον A F M :
om. D a 2 ὡν A F M d : δν D a 6 οἱ A : οἱ F : οἱa D
a 9 δείκνυ(ε) A D M : δείκνυς F b 4 ποιούσης A F D M Iamblichus :
νοούσης ci. Ast

Τὰ μὲν οὐ παρακαλοῦντα, ἵν δ' ἐγώ, ὅσα μὴ ἐκβαίνει εἰς ἐναντίαν αἰσθησιν ἄμα τὰ δ' ἐκβαίνοντα ὡς παρα- ε καλοῦντα τίθμι, ἐπειδὰν ἡ αἰσθησις μηδὲν μᾶλλον τοῦτο ἡ τὸ ἐναντίον δηλοῖ, εἴτ' ἐγγύθεν προσπίπτουσα εἴτε πόρ- ρωθεν. ὡδε δὲ ἀ λέγω σαφέστερον εἰση. οὗτοί φαμεν τρεῖς ἀν εἰεν δάκτυλοι, ὅ τε σμικρότατος καὶ ὁ δεύτερος καὶ 5 ὁ μέσος.

Πάνυ γ', ἔφη.

‘Ως ἐγγύθεν τούνν δρωμένους λέγοντός μου διανοοῦ. ἀλλά μοι περὶ αὐτῶν τόδε σκόπει.

Τὸ ποῖον;

10

Δάκτυλος μέν που αὐτῶν φαίνεται δόμοίως ἔκαστος, καὶ ταύτῃ γε οὐδὲν διαφέρει, ἔντε ἐν μέσῳ δρᾶται ἐάντ' ἐπ' α ἐσχάτῳ, ἔντε λευκὸς ἔντε μέλας, ἔντε παχὺς ἔντε λεπτός, καὶ πᾶν ὅτι τοιοῦτον. ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις οὐκ ἀναγκάζεται τῶν πολλῶν ἡ ψυχὴ τὴν νόησιν ἐπερέσθαι τί ποτ' ἔστι δάκτυλος· οὐδαμοῦ γὰρ ἡ ὄψις αὐτῇ ἄμα ἐσήμηνεν τὸν 5 δάκτυλον τούναντίον ἡ δάκτυλον εἶναι.

Οὐ γὰρ οὖν, ἔφη.

Οὐκοῦν, ἥν δ' ἐγώ, εἰκότως τό γε τοιοῦτον νοήσεως οὐκ ἀν παρακλητικὸν οὐδ' ἐγερτικὸν εἶη.

ε

Εἰκότως.

Τί δὲ δῆ; τὸ μέγεθος αὐτῶν καὶ τὴν σμικρότητα ἡ ὄψις ἄρα ἴκανῶς δρᾷ, καὶ οὐδὲν αὐτῇ διαφέρει ἐν μέσῳ τινὰ αὐτῶν κεῖσθαι ἡ ἐπ' ἐσχάτῳ; καὶ ὡσαύτως πάχος καὶ 5 λεπτότητα ἡ μαλακότητα καὶ σκληρότητα ἡ ἀφή; καὶ αἱ ἄλλαι αἰσθήσεις ἄρ' οὐκ ἐνδεῶς τὰ τοιαῦτα δηλοῦσσιν; ἡ ὡδε ποιεῖ ἐκάστη αὐτῶν· πρῶτον μὲν ἡ ἐπὶ τῷ σκληρῷ 524

ο 5 ἀρ εἰτ Λ Δ Μ Iamblichus: εἰτ εὐ F c 11 που F D
Iamblichus: om. Λ d 1 τι' Iamblichus: τι Λ F D d 2 μέλας
Λ F: μέγας D d 5 αὐτῇ Λ: αὐτῇ F M Iamblichus: αὕτῃ D
ἄμα Λ F M Iamblichus: om. D d 8 γε Λ D Iamblichus: om. F
ο 1 οὐδ' ἐγερτικὸν om. Iamblichus ο 4 τινὰ αὐτῶν Λ F D M:
αὐτῶν τινα Iamblichus ο 6 ἡ μαλακότητα om. Iamblichus
ο 7 δηλώσουσιν Iamblichus

1b*

τεταγμένη αἰσθησις ἡμάγκασται καὶ ἐπὶ τῷ μαλακῷ τετάχθαι,
καὶ παραγγέλλει τῇ ψυχῇ ὡς ταῦτὸν σκληρόν τε καὶ μαλακὸν
αἰσθανομένη;

5 Οὔτως, ἔφη.

Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἀναγκαῖον ἐν γε τοῖς τοιούτοις αὖ
τὴν ψυχὴν ἀπορεῦν τί ποτε σημαίνει αὕτη ἡ αἰσθησις τὸ
σκληρόν, εἴπερ τὸ αὐτὸν καὶ μαλακὸν λέγει, καὶ ἡ τοῦ κούφου
καὶ ἡ τοῦ βαρέος, τί τὸ κοῦφον καὶ βαρύ, εἰ τό τε βαρὺ
10 κοῦφον καὶ τὸ κοῦφον βαρὺ σημαίνει;

b Καὶ γάρ, ἔφη, αὗται γε ἄτοποι τῇ ψυχῇ αἱ ἔρμηνεῖαι
καὶ ἐπισκέψεως δεόμεναι.

Εἰκότως ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ἐν τοῖς τοιούτοις πρῶτον μὲν
πειράται λογισμὸν τε καὶ νόησιν ψυχὴν παρακαλοῦσα ἐπι-
5 σκοπεῦν εἴτε ἐν εἴτε δύο ἐστὶν ἔκαστα τῶν εἰσαγγελλομένων.

Πῶς δ' οὖ;

Οὐκοῦν ἐὰν δύο φαίνηται, ἔτερόν τε καὶ ἐν ἑκάτερον
φαίνεται;

Ναί.

10 Εἰ ἄρα ἐν ἑκάτερον, ἀμφότερα δὲ δύο, τά γε δύο κεχω-
c ρισμένα νοήσει· οὐ γάρ ἀν ἀχώριστά γε δύο ἐνόει, ἀλλ' ἐν.
'Ορθῶς.

Μέγα μὴν καὶ δύσις καὶ σμικρὸν ἔώρα, φαμέν, ἀλλ' οὐ
κεχωρισμένον ἀλλὰ συγκεχυμένον τι. ἢ γάρ;

5 Ναί.

Διὰ δὲ τὴν τούτου σαφήνειαν μέγα αὖ καὶ σμικρὸν ἡ
νόησις ἡμαγκάσθη ἰδεῖν, οὐ συγκεχυμένα ἀλλὰ διωρισμένα,
τούναντίον ἡ 'κείνη.

'Αληθῆ.

10 Οὐκοῦν ἐντεῦθέν ποθεν πρῶτον ἐπέρχεται ἐρέσθαι ἡμῖν
τί οὖν ποτ' ἐστὶ τὸ μέγα αὖ καὶ τὸ σμικρόν;

a6 γε F: om. A D M Iamblichus   a7 αὕτη A F M: αὐτὴ¹
Iamblichus: αὐτῇ D   a9 τό τε A D M Iamblichus: τε τὸ F
c i ἀχώριστα] χωριστὰ Iamblichus   c3 δύσις A D M: ἡ δύσις F
Iamblichus   c10 πρῶτον A D Iamblichus: πρῶτον μὲν F
c ii ἐστι] ἐσται Iamblichus

Παντάπασι μὲν οὖν.

Καὶ οὗτῳ δὴ τὸ μὲν νοητόν, τὸ δ' ὄρατὸν ἐκαλέσαμεν.

'Ορθότατ', ἔφη.

d

Ταῦτα τούνν καὶ ἄρτι ἐπεχείρουν λέγειν, ὡς τὰ μὲν παρακλητικὰ τῆς διανοίας ἔστι, τὰ δ' οὐ, ἢ μὲν εἰς τὴν αἰσθήσιν ἀμα τοῖς ἐναντίοις ἔαυτοῖς ἐμπίπτει, παρακλητικὰ ὄριζόμενος, ὅσα δὲ μή, οὐκ ἐγερτικὰ τῆς νοήσεως.

5

Μανθάνω τοίνυν ἥδη, ἔφη, καὶ δοκεῖ μοι οὕτω.

Τί οὖν; ἀριθμός τε καὶ τὸ ἐν ποτέρων δοκεῖ εἶναι;

Οὐ συγγρῶ, ἔφη.

'Ἄλλ' ἐκ τῶν προειρημένων, ἔφη, ἀναλογίζον. εἰ μὲν γὰρ ἵκανῶς αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὄρᾶται ἡ ἄλλῃ τῷ αἰσθήσει 10 λαμβάνεται τὸ ἔν, οὐκ ἀν ὄλκὸν εἴη ἐπὶ τῷ οὐσίᾳν, ὥσπερ ε ἐπὶ τοῦ δακτύλου ἐλέγομεν· εἰ δ' ἀεὶ τι αὐτῷ ἀμα ὄρᾶται ἐγαντίωμα, ὥστε μηδὲν μᾶλλον ἐν ἡ καὶ τούναντίον φαίνεσθαι, τοῦ ἐπικριωνύτος δὴ δέοι ἀν ἥδη καὶ ἀναγκάζοιτ' ἀν ἐν αὐτῷ ψυχὴ ἀπορεῖν καὶ ζητεῖν, κινύσσα ἐν ἑαυτῇ τῷ ξυνοιαν, 5 καὶ ἀνερωτᾶν τί ποτέ ἔστιν αὐτὸ τὸ ἔν, καὶ οὕτω τῶν ἀγωγῶν ἀν εἴη καὶ μεταστρεπτικῶν ἐπὶ τῷ οὗτος θέαν 525 ἡ περὶ τὸ ἐν μάθησις.

'Ἀλλὰ μέρτοι, ἔφη, τοῦτό γ' ἔχει οὐχ ἥκιστα ἡ περὶ αὐτὸ ὄψις· ἀμα γὰρ ταῦτὸν ὡς ἐν τε ὄρῶμεν καὶ ὡς ἀπειρα τὸ πλῆθος.

5

Οὐκοῦν εἶπερ τὸ ἔν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ σύμπας ἀριθμὸς ταῦτὸν πέποιθε τοῦτο;

Ιτάς δ' οὖν;

'Ἀλλὰ μὴν λογιστική τε καὶ ἀριθμητικὴ περὶ ἀριθμὸν πᾶσα.

10

Καὶ μάλα.

^{αἱς δριζόμενος]} δριζόμενος F ^{αἱς ποτέρων Λ²} F D Iamblichus: πότερον Λ ποτέρων Λ ποτέρων Λ D Iamblichus: μεταστρεπτικῶν F αἱ αὐτὸ F Iamblichus: τὸ αὐτὸ Λ D ταῦτὸν Λ D Iamblichus: το αὐτὸν F αὶ τοῦτο F D M: ταῦτῷ Λ Iamblichus αὶ το]

sort. γε

b Ταῦτα δέ γε φαίνεται ἀγωγὰ πρὸς ἀλήθειαν.

Τπερφυῶς μὲν οὖν.

^εΩν ζητοῦμεν ἄρα, ώστε οικεία, μαθημάτων ἀντίτης πολεμικῷ μὲν γάρ διὰ τὰς τάξεις ἀναγκαῖον μαθεῖν ταῦτα,
5 φιλοσόφῳ δὲ διὰ τὸ τῆς οὐσίας ἀπτέον εἶναι γενέσεως ἔξαναδύντι, ἢ μηδέποτε λογιστικῷ γενέσθαι.

Ἐστι ταῦτ', ἔφη.

Ο δέ γε ἡμέτερος φύλαξ πολεμικός τε καὶ φιλόσοφος τυγχάνει ὁν.

io Τί μήν;

Προσῆκουν δὴ τὸ μάθημα ἀντίτης, ὥστε Γλαύκων, νομοθετῆσαι καὶ πείθειν τοὺς μέλλοντας ἐν τῇ πόλει τῶν μεγίστων c μεθέξειν ἐπὶ λογιστικὴν ιέναι καὶ ἀνθάπτεσθαι αὐτῆς μὴ ἰδιωτικῶς, ἀλλ' ἐώς ἀντίτης θέαν τῶν ἀριθμῶν φύσεως ἀφίκωνται τῇ νοήσει αὐτῇ, οὐκ ὡνῆς οὐδὲ πράσεως χάριν ὡς ἐμπόρους ἢ καπήλους μελετῶντας, ἀλλ' ἐνεκα πολέμου τε 5 καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς ῥᾳστώνης μεταστροφῆς ἀπὸ γενέσεως ἐπὶ ἀλήθειάν τε καὶ οὐσίαν.

Κάλλιστ', ἔφη, λέγεις.

Καὶ μήν, ἦν δ' ἐγώ, νῦν καὶ ἐννοῶ, ρήθεντος τοῦ περὶ d τοὺς λογισμοὺς μαθήματος, ώστε κομψόν ἐστι καὶ πολλαχῆ χρήσιμον ἡμῖν πρὸς διδούμενα, ἐὰν τοῦ γνωρίζειν ἔνεκά τις αὐτὸν ἐπιτηδεύῃ ἀλλὰ μὴ τοῦ καπηλεύειν.

Πῆ δή; ἔφη.

5 Τοῦτο γε, διηνδή ἐλέγομεν, ώστε σφόδρα ἄνω ποι ἄγει τὴν ψυχὴν καὶ περὶ αὐτῶν τῶν ἀριθμῶν ἀναγκάζει διαλέγεσθαι, οὐδαμῇ ἀποδεχόμενον ἐάν τις αὐτῇ ὅρατὰ ἢ ἀπτὰ σώματα ἔχοντας ἀριθμοὺς προτεινόμενος διαλέγηται. οἰσθα γάρ που τοὺς περὶ ταῦτα δεινοὺς αὖ ως, ἐάν τις αὐτὸν τὸ e ἐν ἐπιχειρῇ τῷ λόγῳ τέμνειν, καταγελῶσί τε καὶ οὐκ ἀποδέχονται, ἀλλ' ἐὰν σὺ κερματίζης αὐτόν, ἐκεῖνοι πολλα-

ει μεθέξειν A F M: μέθεξιν D   e 5 ῥᾳστώνης F D et sic legit Iamblichus : ῥᾳστώνης τε A : ῥᾳστώνης καὶ al.   e 8 καὶ post νῦν om. F   d 9 αὐτὸν scripsi: δύο A D : punctis notavit A²: om. F

πλασιοῦσιν, εὐλαβούμενοι μή ποτε φαινῆ τὸ ἐν μὴ ἐν ἀλλὰ πολλὰ μόρια.

Ἄληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

5

Τί οὖν οἰει, ὡ Γλαύκων, εἴ τις ἔροιτο αὐτούς· “Ω θαυμάσιοι, περὶ ποίων ἀριθμῶν διαλέγεσθε, ἐν οἷς τὸ ἐν οἷον ὑμεῖς ἀξιοῦτέ ἔστιν, ἵσου τε ἔκαστον πᾶν παντὶ καὶ οὐδὲ σμικρὸν διαφέρον, μόριδν τε ἔχον ἐν ἑαυτῷ οὐδέν;” τί ἀν οἰει αὐτοὺς ἀποκρίνασθαι;

5

Τοῦτο ἔγωγε, ὅτι περὶ τούτων λέγοντιν ὡν διαινοηθῆναι μόνον ἐγχωρεῖ, ἄλλως δ' οὐδαμῶς μεταχειρίζεσθαι δυνατόν.

‘Ορᾶς οὐν, ην δ' ἐγώ, ὡ φίλε, ὅτι τῷ οἵτι ἀναγκαῖον ἡμῶν κυδυνεύει εἶναι τὸ μάθημα, ἐπειδὴ φαίνεται γε προσ- b αιαγκάζον αὐτῇ τῇ νοήσει χρῆσθαι τὴν ψυχὴν ἐπ' αὐτῇν τὴν ἀλήθειαν;

Καὶ μὲν δή, ἔφη, σφόδρα γε ποιεῖ αὐτό.

Τί δέ; τόδε γέδη ἐπεσκέψω, ὡς οἱ τε φύσει λογιστικοὶ 5 εἰς πάντα τὰ μαθήματα ὡς ἔπος εἰπεῖν δξεῖς φύονται, οἵ τε βραδεῖς, ἀν ἐν τούτῳ παιδευθῶσιν καὶ γυμνάσωνται, καν μηδὲν ἄλλο ὠφεληθῶσιν, ὅμως εἰς γε τὸ δεύτεροι αὐτοὶ αὐτῶν γίγνεσθαι πάντες ἐπιδιδύσασιν;

Ἐστιν, ἔφη, οὕτω.

10

Καὶ μήν, ὡς ἐγώμαι, ἢ γε μείζω πόνον παρέχει μαθά- c γοιτι καὶ μελετῶντι, οὐκ ἀν ῥᾳδίως οὐδὲ πολλὰ ἀν' εὗροις ὡς τοῦτο.

Οὐ γάρ οὖν.

Πάντων δὴ ἐνεκα τούτων οὐκ ἀφετέον τὸ μάθημα, ἀλλ' 5 οἱ ὕριστοι τὰς φύσεις παιδευτέοι ἐν αὐτῷ.

Σύμφημι, η δ' δε.

Τοῦτο μὲν τοῖνυν, εἰποι, ἐν ἡμῖν κείσθω δεύτερον δὲ τὸ ἐχόμενον τούτου σκεψώμεθα ἀρά τι προσήκει ἡμῖν.

Τὸ ποῖον; η γεωμετρίαν, ἔφη, λέγεις;

10

α 3 ἀξιοῦτε Λ F: ἀξιοῦν τε D α 7 μεταχειρίσασθαι Iamblichus
β 2 τῇ F D: οι. Λ ε 2 ἀν εὗροις F D: ἀνεύροις Λ ο 8 ίν
scr. recd.: δν Λ F D

Αὐτὸς τοῦτο, ἦν δ' ἔγω.

d "Οσον μέν, ἔφη, πρὸς τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ τείνει, δῆλον ὅτι προσήκει πρὸς γὰρ τὰς στρατοπεδεύσεις καὶ καταλήψεις χωρίων καὶ συναγωγὰς καὶ ἐκτάσεις στρατιᾶς καὶ ὅσα δὴ ἄλλα σχηματίζουσι τὰ στρατόπεδα ἐν αὐταῖς τε ταῖς μάχαις 5 καὶ πορείαις διαφέροι ἀν αὐτὸς αὐτοῦ γεωμετρικός τε καὶ μὴ ὁν.

'Ἄλλ' οὖν δή, εἶπον, πρὸς μὲν τὰ τοιαῦτα καὶ βραχύ τι ἀν ἔξαρκοῦ γεωμετρίας τε καὶ λογισμῶν μόριον· τὸ δὲ πολὺ αὐτῆς καὶ πορρωτέρω προϊὸν σκοπεῖσθαι δεῖ εἴ τι πρὸς ἐκεῖνο ε τείνει, πρὸς τὸ ποιεῖν κατιδεῖν ῥᾶσιν τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέαν. τείνει δέ, φαμέν, πάντα αὐτόσε, ὅσα ἀναγκάζει ψυχὴν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον μεταστρέφεσθαι ἐν ᾧ ἐστι τὸ εὐδαιμον-έστατον τοῦ ὄντος, δὲ δεῖ αὐτὴν παντὶ τρόπῳ ἰδεῖν.

5 Ὁρθῶς, ἔφη, λέγεις.

Οὐκοῦν εἰ μὲν οὐσίαν ἀναγκάζει θεάσασθαι, προσήκει, εἰ δὲ γένεσιν, οὐ προσήκει.

Φαμέν γε δή.

527 Οὐ τοίνυν τοῦτό γε, ἦν δ' ἔγω, ἀμφισβητήσουσιν ἡμῖν ὅσοι καὶ σμικρὰ γεωμετρίας ἔμπειροι, ὅτι αὕτη ἡ ἐπιστήμη πᾶν τούναντίον ἔχει τοῖς ἐν αὐτῇ λόγοις λεγομένοις ὑπὸ τῶν μεταχειριζομένων.

5 Πῶς; ἔφη.

Λέγουσι μέν που μάλα γελοίως τε καὶ ἀναγκαίως ὡς γὰρ πράττοντές τε καὶ πράξεως ἔνεκα πάντας τοὺς λόγους ποιούμενοι λέγουσιν τετραγωνίζειν τε καὶ παρατείνειν καὶ προστιθέναι καὶ πάντα οὕτω φθεγγόμενοι, τὸ δ' ἐστι που b πᾶν τὸ μάθημα γνώσεως ἔνεκα ἐπιτηδευόμενον.

Παντάπασι μὲν οὖν, ἔφη.

d3 ἐκτάσεις A D : ἐκτὸς F : ἐξετάσεις Theo d5 τε F d :
om. A D d7 καὶ F : om. A D d8 λογισμῶν A : λογισμὸν
D : λογισμοῦ F d9 προϊὸν D : προσιὸν A : προϊὸν F e4 δ
F D : οὐ A : οὐ A² e5 λέγεις A F d : om. D a1 γε A D :
om. F

Οὐκοῦν τοῦτο ἔτι διομολογητέον;

Τὸ ποῖον;

‘Ως τοῦ ἀεὶ ὄντος γιγάσεως, ἀλλὰ οὐ τοῦ ποτέ τι γιγα- 5
μένου καὶ ἀπολλυμένου.

Ἐνομολόγητον, ἔφη· τοῦ γὰρ ἀεὶ ὄντος ἡ γεωμετρικὴ
γιγάσσις ἐστιν.

‘Ολκὸν ἄρα, ὡς γενναῖε, ψυχῆς πρὸς ἀλιγθειαν εἴη ἀν καὶ
ἀπεργαστικὸν φιλοσόφου διαιροίας πρὸς τὸ ἄνω σχεῖν ὃ νῦν 10
κάτω οὐ δέον ἔχομεν.

‘Ως οἶόν τε μάλιστα, ἔφη.

‘Ως οἶόν τ’ ἄρα, ἦν δ’ ἐγώ, μάλιστα προστακτέον ὅπως οἱ c
ἐν τῇ καλλιπόλει σοι μηδεὶν τρόπῳ γεωμετρίας ἀφέξονται.
καὶ γὰρ τὰ πάρεργα αὐτοῦ οὐ σμικρά.

Ποῖα; η δ’ ὅς.

“Α τε δὴ σὺ εἰπεις, ἦν δ’ ἐγώ, τὰ περὶ τὸν πόλεμον, καὶ δὴ 5
καὶ πρὸς πύσας μαθήσεις, ὥστε κάλλιον ἀποδέχεσθαι, ἵσμεν
που ὅτι τῷ ὅλῳ καὶ παντὶ διοίσει ἡμένος τε γεωμετρίας
καὶ μῆ.

Τῷ παντὶ μέντοι μὴ Δί’, ἔφη.

Δεύτερον δὴ τοῦτο τιθῶμεν μάθημα τοῖς νέοις;

Τιθῶμεν, ἔφη.

Τί δέ; τρίτον θῶμεν ἀστρονομίαν; η οὐ δοκεῖ;

d

‘Εμοὶ γοῦν, ἔφη· τὸ γὰρ περὶ ὕρας εὐαισθητοτέρως ἔχειν
καὶ μηρῶν καὶ ἐνιαυτῶν οὐ μόνον γεωργίᾳ οὐδὲ γαντιλίᾳ
προσῆκει, ἀλλὰ καὶ στρατηγίᾳ οὐχ ἡπτον.

‘ΙΙδὺς εἰ, ἦν δ’ ἐγώ, ὅτι ἔοικας δεδιότι τοὺς πολλούς, μὴ 5
δοκῆς ἀχρηστα μαθήματα προστάττειν. τὸ δ’ ἐστιν οὐ
πάιν φαῦλον ἀλλὰ χαλεπὸν πιστεύσαι ὅτι ἐν τούτοις τοῖς
μαθήμασι ἐκάστου ὄργανόν τι ψυχῆς ἐκκαθαίρεται τε καὶ

b5 τι Λ D: om. F   b7 ενομολόγητον F D et in marg. γρ. Α:
οὐ διομολογητόν Α: fort. ενδιομολόγητον Schneider   b9 ὀλκὸν
... ψυχῆς Α D: δρκδν ... ψυχῆς F: ὄλκον ... ψυχῆν al.   ο ε καλ-
λιπόλει Α F D Themistius: καλῆ πόλει d: σοι Α D: σου F: ἀφ-
έξονται Ο: ἀφέξωνται Α F D   c6 καλ πρδι Α F: πρδι D   c7 τε
Α F: τε καλ D

ε ἀναζωπυρεῖται ἀπολλύμενον καὶ τυφλούμενον ὑπὸ τῶν ὄλλων ἐπιτηδευμάτων, κρεῦττον δὲ σωθῆναι μυρίων δημάτων· μόνῳ γὰρ αὐτῷ ἀλήθεια ὁρᾶται. οἷς μὲν οὖν ταῦτα συνδοκεῖ ἀμηχάνως ὡς εὖ δόξεις λέγειν, δοποὶ δὲ τούτου μηδαμῇ 528 5 γῆσθημένοι εἰσὶν εἰκότως ἡγήσονται σε λέγειν οὐδέν· ἄλλην γὰρ ἀπ' αὐτῶν οὐχ ὁρῶσιν ἀξίαν λόγου ὥφελίαν. σκόπει οὖν αὐτόθεν πρὸς ποτέρους διαλέγη· η οὐδὲ πρὸς ἔτέρους, ἀλλὰ σαυτοῦ ἔνεκα τὸ μέγιστον ποιῆτος λόγους, φθονοῦς μὴν οὐδὲ ἀν ἄλλῳ, εἴ τις τι δύναιτο ἀπ' αὐτῶν ὄνασθαι.

Οὗτος, ἔφη, αἰροῦμαι, ἐμαυτοῦ ἔνεκα τὸ πλεῖστον λέγειν 5 τε καὶ ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι.

"Αναγε τοίνυν, ήν δ' ἐγώ, εἰς τούπισω· νυνδὴ γὰρ οὐκ ὁρθῶς τὸ ἔξῆς ἐλάβομεν τῇ γεωμετρίᾳ.

Πῶς λαβόντες; ἔφη.

Μετὰ ἐπίπεδον, ήν δ' ἐγώ, ἐν περιφορᾷ δὲ τοῦδη στερεὸν 5 b λαβόντες, πρὶν αὐτὸ καθ' αὐτὸ λαβεῖν· ὁρθῶς δὲ ἔχει ἔξῆς μετὰ δευτέραν αὐξῆν τρίτην λαμβάνειν. ἔστι δέ που τοῦτο περὶ τὴν τῶν κύβων αὔξην καὶ τὸ βάθους μετέχον.

"Εστι γάρ, ἔφη· ἀλλὰ ταῦτα γε, ὦ Σώκρατες, δοκεῖ οὕπω 5 ηύρησθαι.

Διττὰ γάρ, ήν δ' ἐγώ, τὰ αἴτια· δτι τε οὐδεμία πόλις ἐντίμως αὐτὰ ἔχει, ἀσθενῶς ζητεῖται χαλεπὰ ὄντα, ἐπιστάτου τε δέονται οἱ ζητοῦντες, ἄνευ οὐ οὐκ ἀν εὑροιεν, δὲν πρῶτον μὲν γενέσθαι χαλεπόν, ἐπειτα καὶ γενομένου, ὡς νῦν ἔχει, c οὐκ ἀν πείθοιντο οἱ περὶ ταῦτα ζητητικὸ μεγαλοφρονούμενοι. εὶ δὲ πόλις δῆλη συνεπιστατοῖ ἐντίμως ἄγουστα αὐτά, οὗτοί τε ἀν πείθοιντο καὶ συνεχῶς τε ἀν καὶ ἐντόνως ζητούμενα ἐκφανῆ γένοιτο δπη ἔχει· ἐπεὶ καὶ νῦν ὑπὸ τῶν πολλῶν

ε 5 εἰσὶν οι. Iamblichus	θ 7 οὐδὲ πρὸς ἔτέρους c. Cobet: οὐ πρὸς οὐδετέρους A D: πρὸς οὐδετέρους F
γ' F	α 4 οὗτος A D: οὗτω
b 2 τοῦτο A D: οι. F	b 4 δοκεῖ οὐπω A D: οὐπω
δοκεῖ F	δοκεῖ οὐν οὐν A D: οὐν οὐν F
b 8 τε A ² FD: οι. A	c 1 οὐκ ἀν . . . μεγαλοφρονούμενοι in marg. A : οι. A μεγαλοφρονού-
μενοι] μεγαλαυχούμενοι c. Cobet	c 3 ἐντόνως A D: εὐτόνως F
c 4 ὑπὸ A D: ὑπὸ μὲν F	

ἀτιμαζόμενα καὶ κολουόμενα, ὑπὸ δὲ τῶν ζητούντων λόγοι 5
οὐκ ἔχοιτων καθ' ὅτι χρήσιμα, δῆμος πρὸς ἄπαντα ταῦτα
βίᾳ ὑπὸ χάριτος αὐξάνεται, καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν αὐτὰ
φανῆναι.

Καὶ μὲν δή, ἔφη, τό γε ἐπίχαρι καὶ διαφερόντως ἔχει. δ
ἀλλά μοι σαφέστερον εἰπὲ ἀ νυνδὴ ἔλεγες. τὴν μὲν γάρ
που τοῦ ἐπιπέδου πραγματείαν γεωμετρίαν ἐτίθεις.

Ναί, ἦν δ' ἔγώ.

Εἶτά γ', ἔφη, τὸ μὲν πρῶτον ἀστρονομίαν μετὰ ταύτην, 5
ὕστερον δ' ἀνεχώρησας.

Σπεύδων γάρ, ἔφην, ταχὺ πάντα διεξελθεῖν μᾶλλον
βραδύνω. ἔξῆς γὰρ οὖσαν τὴν βάθους αὔξησ μέθοδον, ὅτι
τῇ ζητήσει γελοίως ἔχει, ὑπερβὰς αὐτὴν μετὰ γεωμετρίαν
ἀστρονομίαν ἔλεγον, φορὰν οὖσαν βάθους. e

Ορθῶς, ἔφη, λέγεις.

Τέταρτον τούννυ, ἦν δ' ἔγώ, τιθῶμεν μάθημα ἀστρονομίαν,
ώς ὑπαρχούστης τῆς νῦν παραλειπομένης, ἐὰν αὐτὴν πόλις
μετῇ. 5

Εἰκός, η δ' ὅς. καὶ ὅ γε νυνδή μοι, ὡς Σώκρατες, ἐπέπληξας
περὶ ἀστρονομίας ὡς φορτικῶς ἐπαινοῦσι, τοῦ δὲ σὺ μετέρχῃ
ἐπαιρῶ παντὶ γάρ μοι δοκεῖ δῆλον ὅτι αὗτη γε ἀναγκάζει 529
ψυχὴν εἰς τὸ ἄνω δρᾶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐιθέντες ἐκεῖσε ἄγει.

Ίσως, ἦν δ' ἔγώ, παντὶ δῆλον πλὴν ἐμοὶ· ἐμοὶ γὰρ οὐ
δοκεῖ οὕτως.

Αλλὰ πῶς; ἔφη.

Ως μὲν τοῦ αὐτὴν μεταχειρίζονται οἱ εἰς φιλοσοφίαν
ἀνάγοντες, πάμιν ποιεῖν κάτω βλέπειν.

Πῶς, ἔφη, λέγεις;

Οὐκ ἀγεντῶς μοι δοκεῖς, ἦν δ' ἔγώ, τὴν περὶ τὰ ἄνω
μάθησιν λαμβάνειν παρὰ σαυτῷ η ἐστιν κινητεύεις γὰρ 10
καὶ εἰ τις ἐν ὁροφῇ ποικίλματα θεώμεσιν ἀγακύπτων κατα- b

ΟΣ κολουόμενα Λ Δ : κωλυόμενα Φ δὲ secl. Madvig d 5 μετὰ
ταύτην Λ : μετ' αὐτὴν Δ : μετὰ ταῦτα τὴν Φ αιο ή Φ : η Λ : ή
Λ' Δ

μανθάνοι τι, ἡγεῖσθαι ἀν αὐτὸν νοήσει ἀλλ' οὐκ ὅμμασι
θεωρεῖν. ἵσως οὖν καλῶς ἥγῇ, ἐγὼ δ' εὐηθικῶς. ἐγὼ γὰρ
αὖ οὐ δύναμαι ἄλλο τι νομίσαι ἄνω ποιοῦν ψυχὴν βλέπειν
5 μάθημα ἢ ἐκεῦνο δὲ ἀν περὶ τὸ δόν τε ἥ καὶ τὸ ἀόρατον, ἐάν
τέ τις ἄνω κεχηνὼς ἢ κάτω συμμεμυκῶς τῶν αἰσθητῶν τι
ἐπιχειρῇ μανθάνειν, οὔτε μαθεῖν ἄν ποτέ φημι αὐτόν—ἐπι-
c στήμην γὰρ οὐδὲν ἔχειν τῶν τοιούτων—οὔτε ἄνω ἀλλὰ κάτω
αὐτοῦ βλέπειν τὴν ψυχὴν, καν ἐξ ὑπτίας νέων ἐν γῇ ἢ ἐν
θαλάττῃ μανθάνῃ.

Δίκην, ἔφη, ἔχω· δρθῶς γάρ μοι ἐπέπληξας. ἀλλὰ πῶς δὴ
5 ἔλεγες δεῦν ἀστρονομίαν μανθάνειν παρὰ ἂν νῦν μανθάνουσιν,
εἰ μέλλοιεν ὠφελίμως πρὸς ἀ λέγομεν μαθήσεσθαι;

°Ωδε, ἦν δ' ἐγώ. ταῦτα μὲν τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ποικίλματα,
ἐπείπερ ἐν ὁρατῷ πεποίκιλται, κάλλιστα μὲν ἡγεῖσθαι καὶ
d ἀκριβέστατα τῶν τοιούτων ἔχειν, τῶν δὲ ἀληθινῶν πολὺ^ν
ἐνδεῖν, ἃς τὸ δύν τάχος καὶ ἡ οὖσα βραδυτής ἐν τῷ ἀληθινῷ
ἀριθμῷ καὶ πᾶσι τοῖς ἀληθέσι σχήμασι φοράς τε πρὸς
ἄλληλα φέρεται καὶ τὰ ἐνόντα φέρει, ἀ δὴ λόγῳ μὲν καὶ
5 διανοίᾳ ληπτά, ὅψει δ' οὐ· ἢ σὺ οἱει;

Οὐδαμῶς γε, ἔφη.

Οὐκοῦν, εἶπον, τῇ περὶ τὸν οὐρανὸν ποικιλίᾳ παραδείγμασι
χρηστέον τῆς πρὸς ἐκεῦνα μαθήσεως ἔνεκα, δμοίως ὕσπερ ἄν
e εἴ τις ἐντύχοι ὑπὸ Δαιδάλου ἢ τινος ἄλλου δημιουργοῦ ἢ
γραφέως διαφερόντως γεγραμμένοις καὶ ἐκπεπονημένοις δια-
γράμμασιν. ἡγήσαιτο γὰρ ἄν πού τις ἔμπειρος γεωμετρίας,
ἴδων τὰ τοιαῦτα, κάλλιστα μὲν ἔχειν ἀπεργασίᾳ, γελοῖον μὴν
5 ἐπισκοπεῖν αὐτὰ σπουδῇ ὡς τὴν ἀλήθειαν ἐν αὐτοῖς ληψόμενον
ἵσων ἢ διπλασίων ἢ ἄλλης τιὸς συμμετρίας.

b 2 νοήσει F D: νοήσειν A   b 4 ποιοῦν] ποιεῖν ci. Heindorf
b 5 ἐάν τέ A D: ἐὰν δέ F   b 6 ἢ F D: ἢ A   τι A F: om. D
b 7 ποτε A D: om. F   c 1 ἔχειν A D: ἔχει F   ἀλλὰ A D: οὕτε F
c 2 νέων F D (νεῦν δ' ἐξ ὑπτίας . . . Ἀριστοφάνης εἶπε καὶ Πλάτων
Pollux): μέν A M   c 6 λέγομεν A D: λέγοιμεν F   d 6 γε
F: om. A D   d 8 πρὸς] fort. περὶ   θ 2 διαφερόντως A² F D:
διαφέροντος A   θ 4 ἀπεργασίᾳ A D· ἀπεργασίαν F   θ 5 αὐτὰ
F D: ταῦτα A   ως A F: πρὸς D

Τί δ' οὐ μέλει γελοῖον εἶναι; ἔφη.

Τῷ ὅντι δὴ ἀστρονομικόν, ἦν δ' ἐγώ, ὅντα οὐκ οἵει ταῦτὸν πείσεσθαι εἰς τὰς τῶν ἀστρων φορὰς ἀποβλέποντα; νομιεῖν μὲν ὡς οἴόν τε κάλιστα τὰ τοιαῦτα ἔργα συστήσασθαι, οὕτω 5 συνεστάναι τῷ τοῦ οὐρανοῦ δημιουργῷ αὐτόν τε καὶ τὰ ἐν αὐτῷ· τὴν δὲ τυκτὸς πρὸς ἡμέραν συμμετρίαν καὶ τούτων πρὸς μῆνα καὶ μηνὸς πρὸς ἐνιαυτὸν καὶ τῶν ἄλλων ἀστρων πρὸς τε ταῦτα καὶ πρὸς ἄλληλα, οὐκ ἄτοπου, οἵει, ἡγήσεται 11 τὸν νομίζοντα γίγνεσθαί τε ταῦτα ἀεὶ ὡσαύτως καὶ οὐδαμῇ οὐδὲν παραλλάττειν, σῶμά τε ἔχοντα καὶ ύρωμενα, καὶ ζῆτεῖν παντὶ τρόπῳ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶι λαβεῖν;

'Εμοὶ γοῦν δοκεῖ, ἔφη, σοῦ νῦν ἀκούοντι. 5

Προβλήμασιν ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, χρώμενοι ὥσπερ γεωμετρίαν οὕτω καὶ ἀστρονομίαν μέτιμεν, τὰ δ' ἐν τῷ οὐρανῷ ἐάπομεν, εἰ μέλλομεν ὅντας ἀστρονομίας μεταλαμβάνοντες χρήσιμον τὸ φύσει φρόνιμον ἐν τῇ ψυχῇ ἐξ ἀχρήστου ποιήσειν. c

'Η πολλαπλάσιον, ἔφη, τὸ ἔργον ἦν ὡς νῦν ἀστρονομεῖται προστάττεις.

Οἵμαι δέ γε, εἶπον, καὶ τάλλα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προστάξειν ἡμᾶς, ἐάν τι ἡμῶν ὡς νομοθετῶν ὄφελος ἔη. ἀλλὰ 5 γάρ τι ἔχεις ὑπομνῆσαι τῶν προσηκόντων μαθημάτων;

Οὐκ ἔχω, ἔφη, νῦν γ' οὔτωσί.

Οὐ μὴν ἔν, ἀλλὰ πλείω, ἦν δ' ἐγώ, εἰδη παρέχεται ἡ φορά, ὡς ἐγώμαι. τὰ μὲν οὖν πάντα ἵσως ὅστις σοφὸς ἔξει εἰπεῖν. d ἢ δὲ καὶ ἡμῖν προφανῆ, δύο.

Ποῖα δή;

Πρὸς τούτῳ, ἦν δ' ἐγώ, ἀντίστροφον αὐτοῦ.

Τὸ ποῖον;

Κινδυνεύει, ἔφην, ὡς πρὸς ἀστρονομίαν δύματα πέπηγεν, ὡς πρὸς ἐναρμόνιον φορὰν ὡτα παγῆσαι, καὶ αὗται ἀλλήλων ἀδελφαὶ τινες αἱ ἐπιστῆμαι εἶναι, ὡς οἱ τε Πυθαγόρειοί

αβ τε Λ D: ομ. F   b3 σῶμα Λ D: τὰ σώματα F   c1 ἐξ
ἀχρήστου Λ' D: πρὸς ἀχρήστου F: ἐξ ἀρχῆς του Λ   c6 γάρ τι F:
γάρ τι Λ D   d7 δι τοις Λ D: οὐτως F

φασι καὶ ἡμεῖς, ὁ Γλαύκων, συγχωροῦμεν. ἡ πῶς ποι-
το οῦμεν;

Οὕτως, ἔφη.

e Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἐπειδὴ πολὺ τὸ ἔργον, ἐκείνων πευσό-
μεθα πῶς λέγουσι περὶ αὐτῶν καὶ εἴ τι ἄλλο πρὸς τούτοις·
ἡμεῖς δὲ παρὰ πάντα ταῦτα φυλάξομεν τὸ ἡμέτερον.

Ποῖον;

5 Μή ποτ' αὐτῶν τι ἀτελὲς ἐπιχειρῶσιν ἡμῖν μανθάνειν οὐσ
θρέψομεν, καὶ οὐκ ἔξῆκον ἐκεῖσε ἀεί, οἱ πάντα δὲ ἀφήκειν,
οἷον ἄρτι περὶ τῆς ἀστρονομίας ἐλέγομεν. ἡ οὐκ οἶσθ' ὅτι
531 καὶ περὶ ἀρμονίας ἔτερον τοιοῦτον ποιοῦσι; τὰς γὰρ ἀκονο-
μένας αὖ συμφωνίας καὶ φθόγγους ἀλλήλοις ἀναμετροῦντες
ἀνήνυτα, ὥσπερ οἱ ἀστρονόμοι, πονοῦσιν.

Nὴ τοὺς θεούς, ἔφη, καὶ γελοίως γε, πυκνώματ' ἄπτα
5 δύνομάζοντες καὶ παραβάλλοντες τὰ ὅτα, οἷον ἐκ γειτόνων
φωνὴν θηρευόμενοι, οἱ μέν φασιν ἔτι κατακούειν ἐν μέσῳ
τινὰ ἡχῆν καὶ σμικρότατον εἶναι τοῦτο διάστημα, φῶ μετρητέον,
οἱ δὲ ἀμφισβητοῦντες ὡς ὅμοιον ἥδη φθεγγομένων, ἀμφότεροι
b ὅτα τοῦ νυῦ προστησάμενοι.

Σὺ μέν, ἦν δ' ἐγώ, τοὺς χρηστοὺς λέγεις τοὺς ταῖς χορδαῖς
πράγματα παρέχοντας καὶ βασανίζοντας, ἐπὶ τῶν κολλόπων
στρεβλοῦντας· ἵνα δὲ μὴ μακροτέρα ἡ εἰκὼν γίγνηται
5 πλήκτρῳ τε πληγῶν γιγνομένων καὶ κατηγορίας πέρι καὶ
ἔξαρνήσεως καὶ ἀλαζονείας χορδῶν, παύομαι τῆς εἰκόνος
καὶ οὐ φημι τούτους λέγειν, ἀλλ' ἐκείνους οὓς ἔφαμεν νυνδὴ
περὶ ἀρμονίας ἐρήσεσθαι. ταῦτὸν γὰρ ποιοῦσι τοῖς ἐν τῇ
c ἀστρονομίᾳ· τοὺς γὰρ ἐν ταῖς ταῖς συμφωνίαις ταῖς

d9 ποιοῦμεν A D: ποιῶμεν F   e3 πάντα ταῦτα A F: ταῦτα
πάντα D   e6 πάντα δεῖ ἀφήκειν A F D: πάντας δεῖ ἀνήκειν
Eusebius   a3 ἀνήνυτα A D Theo Eusebius: ἀνήνητα F   πονοῦσι
A F D Theo: ποιοῦσι Eusebius   a 6 ἔτι A D: om. F   a8 ἀμ-
φισβητοῦντες] ἀμφισβητοῦντιν Theo   φθεγγομένων A F D: φθεγγό-
μενον A² M   ἀμφότερα Eusebius   b3 κολλόπων A F D schol.
Eusebius: κολλάβων Theo Timaeus   b4 καὶ στρεβλοῦντας
Eusebius   b7 ἔφαμεν A D: φαμὲν F   b8 ἐρήσεσθαι]
εἰρῆσθαι Eusebius

ἀκονομέναις ἀριθμοὺς ζητοῦσι, ἀλλ' οὐκ εἰς προβλήματα ἀνίασι, ἐπισκοπὲν τίνες σύμφωνοι ἀριθμοὶ καὶ τίνες οὗ, καὶ διὰ τί ἔκάτεροι.

Δαιμόνιον γάρ, ἔφη, πρᾶγμα λέγεις. 5

Χρήσιμον μὲν οὖν, ἦν δ' ἐγώ, πρὸς τὴν τοῦ καλοῦ τε καὶ ἀγαθοῦ ζήτησιν, ἄλλως δὲ μεταδιωκόμενον ἄχρηστον.

Εἶκός γ', ἔφη.

Οἶμαι δέ γε, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἡ τούτων πάντων ὡν διεληλύθαμεν μέθοδος ἐὰν μὲν ἐπὶ τὴν ἀλλήλων κοινωνίαν ἀφίκηται καὶ συγγένειαν, καὶ συλλογισθῆ ταῦτα ἢ ἐστὶν ἀλλήλοις οἰκεῖα, φέρειν τι αὐτῶν εἰς ἀ βουλόμεθα τὴν πραγματείαν καὶ οὐκ ἀνόητα πονεῖσθαι, εἰ δὲ μή, ἀγόνητα.

Καὶ ἐγώ, ἔφη, οὕτω μαντεύομαι. ἀλλὰ πάμπολυν ἔργον 5 λέγεις, ὡ Σώκρατες.

Τοῦ προοιμίου, ἦν δ' ἐγώ, ἡ τίνος λέγεις; ἢ οὐκ ἵσμεν ὅτι πάντα ταῦτα προοίμιά ἐστιν αὐτοῦ τοῦ νόμου ὃν δεῖ μαθεῖν; οὐ γάρ που δοκοῦσί γέ σοι οἱ ταῦτα δεινοὶ διαλεκτικοὶ εἴησι. 5

Οὐ μὰ τὸν Δέλτα, ἔφη, εἰ μὴ μάλα γέ τις ὀδλίγοις ὡν ἐγὼ ἐιτετύχηκα.

Ἄλλὰ δή, εἶπον, μὴ δυνατοὶ οἵτινες δοῦναι τε καὶ ἀποδέξασθαι λόγου εἰπεσθαί ποτέ τι ὡν φαμεν δεῖν εἰδέναι; 5

Οὔδ' αὖ, ἔφη, τοῦτό γε.

Οὐκοῦν, εἶπον, ὡ Γλαύκων, οὗτος ἥδη αὐτός ἐστιν ὁ νόμος 532 ὃν τὸ διαλέγεσθαι περαίνει; δι' καὶ διῆτα νοητὸν μιμοῖτ' ἀνή τῆς ὄψεως δύναμις, ἦν ἐλέγομεν πρὸς αὐτὰ ἥδη τὰ ζῶα ἐπιχειρεῖν ἀποβλέπειν καὶ πρὸς αὐτὰ *(τὰ)* διπτρα τε καὶ τελευταῖον δὴ πρὸς αὐτὸν τὸν ἥλιον. οὕτω καὶ ὅταν τις τῷ 5 διαλέγεσθαι ἐπιχειρῇ ἀνευ πατῶν τῶν αἰτιώντων διὰ τοῦ

εζ ἀναστιν Λ³FD: ἀνιᾶσιν Λ Eusebius d9 του Λ FD:
τω M ο4 ἀλλὰ δὴ F: ἀλλὰ ήδη Λ DM μὴ δυνατοὶ¹
οἵτινες scripsi: οἱ μὴ δυνατοὶ τίνες δυτες Λ: μὴ δυνατοὶ τίνες δυτες
Λ³FD M α2 περαίνει F: περαίνει Λ DM α4 τὰ add.
Baiter

λόγου ἐπ' αὐτὸν ὁ ἔστιν ἔκαστον ὄρμᾶν, καὶ μὴ ἀποστῆ ἀπὸν
b ἀν αὐτὸν ὁ ἔστιν ἀγαθὸν αὐτῇ νοήσει λάβῃ, ἐπ' αὐτῷ γίγνεται
 τῷ τοῦ νοητοῦ τέλει, ὥσπερ ἐκεῖνος τότε ἐπὶ τῷ τοῦ ὄρατον.

Παντάπασι μὲν οὖν, ἔφη.

Τί οὖν; οὐ διαλεκτικὴν ταύτην τὴν πορείαν καλεῖς;

5 Τί μήν;

'Η δέ γε, ήν δ' ἐγώ, λύσις τε ἀπὸ τῶν δεσμῶν καὶ
 μεταστροφὴ ἀπὸ τῶν σκιῶν ἐπὶ τὰ εἴδωλα καὶ τὸ φῶς καὶ ἐκ
 τοῦ καταγείου εἰς τὸν ἥλιον ἐπάνοδος, καὶ ἐκεῖ πρὸς μὲν
 τὰ ζῷά τε καὶ φυτὰ καὶ τὸ τοῦ ἥλιου φῶς ἔτι ἀδυναμία
c βλέπειν, πρὸς δὲ τὰ ἐν ὕδαις φαντάσματα θεῖα καὶ σκιὰς
 τῶν ὅντων, ἀλλ' οὐκ εἰδώλων σκιὰς δι' ἐτέρου τοιούτου φωτὸς
 ὡς πρὸς ἥλιον κρίνειν ἀποσκιαζομένας—πᾶσα αὕτη ἡ πρα-
 γματεία τῶν τεχνῶν δις διήλθομεν ταύτην ἔχει τὴν δύναμιν
5 5. καὶ ἐπαναγωγὴν τοῦ βελτίστου ἐν ψυχῇ πρὸς τὴν τοῦ
 ἀρίστου ἐν τοῖς οὖσι θέαν, ὥσπερ τότε τοῦ σαφεστάτου ἐν
 σώματι πρὸς τὴν τοῦ φανοτάτου ἐν τῷ σωματοειδεῖ τε καὶ
d δρατῷ τόπῳ.

'Ἐγὼ μέν, ἔφη, ἀποδέχομαι οὗτον. καίτοι παντάπασί γέ
 μοι δοκεῖ χαλεπὰ μὲν ἀποδέχεσθαι εἶναι, ἄλλον δ' αὖτρόπον
 χαλεπὰ μὴ ἀποδέχεσθαι. ὅμως δέ—οὐ γάρ ἐν τῷ νῦν
5 παρόντι μόνον ἀκουστέα, ἀλλὰ καὶ αὐθις πολλάκις ἐπανιτέον
 —ταῦτα θέντες ἔχειν ὡς νῦν λέγεται, ἐπ' αὐτὸν δὴ τὸν ιόμον
 ἵωμεν, καὶ διέλθωμεν οὗτως ὥσπερ τὸ προοίμιον διήλθομεν.
 λέγε οὖν τίς δ τρόπος τῆς τοῦ διαλέγεσθαι δυνάμεως, καὶ
e ε κατὰ ποῖα δὴ εἴδη διέστηκεν, καὶ τίνες αὖ δόδοι· αὐταὶ γὰρ ἀν
 ἥδη, ὡς ἔοικεν, αἱ πρὸς αὐτὸν ἄγουσται εἰεν, οἱ ἀφικομένῳ
 ὥσπερ ὁδοῦ ἀνάπαυλα ἀν εἴη καὶ τέλος τῆς πορείας.

a 7 ἔκαστον F D: om. A M	δρμᾶν Clemens: δρμᾶ A F D M
b 1 λάβῃ A D M: λάβῃ τότε δὴ F	b 2 posterius τοῦ A ² F D M:
om. A	Iamblichus: ἐπ' ἀδυναμίᾳ A D M:
b 9 ἔτι ἀδυναμία Iamblichus	A D M:
ἀδυναμία F	c 6 τότε] τὸ Iamblichus
σώμασι F	d 1 δρατῷ] ἀδράτῳ Iamblichus
F M: ἔλθωμεν A D	c 7 σώματι A D:
εἴδη δὴ F	οὗτως A D M: om. F
αὖ A F D M: ai al.	d 7 διέλθωμεν

Οὐκέτ', ἦν δ' ἐγώ, ὡς φίλε Γλαύκων, οἵος τ' ἔσῃ ἀκολου- 533
θεῶν—ἐπεὶ τό γ' ἐμὸν οὐδὲν ἀν προθυμίας ἀπολίποι—οὐδ'
εἰκόνα ἀν ἔτι οὐ λέγομεν ἴδοις, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀληθές, ὃ γε
δή μοι φαίνεται—εἰ δ' ὄντως ἡ μή, οὐκέτ' ἄξιον τοῦτο δισχυ-
ρίζεσθαι· ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ τοιοῦτόν τι ἰδεῖν, ἵσχυριστέον. 5
ἡ γάρ;

Τί μήν;

Οὐκοῦν καὶ ὅτι ἡ τοῦ διαλέγεσθαι δύναμις μόνη ἀν
φήνειεν ἐμπείρῳ όντι ὡν νυνδὴ διήλθομεν, ἀλλῃ δὲ οὐδαμῇ
δυνατόν;

10

Καὶ τοῦτ', ἔφη, ἄξιον δισχυρίζεσθαι.

Τόδε γοῦν, ἦν δ' ἐγώ, οὐδεὶς ἡμῖν ἀμφισβητήσει λέγουσιν, b
ὡς αὐτοῦ γε ἐκάστου πέρι δ' ἔστιν ἐκαστον ἄλλη τις ἐπι-
χειρεῖ μέθοδος δδῷ περὶ παντὸς λαμβάνειν. ἀλλ' αἱ μὲν
ἄλλαι πᾶσαι τέχναι ἡ πρὸς δόξας ἀνθρώπων καὶ ἐπιθυμίας
εἰσὶν ἡ πρὸς γενέσεις τε καὶ συνθέσεις, ἡ πρὸς θεραπείαν τῶν 5
φυομένων τε καὶ συντιθεμένων ἀπασαι τετράφαται· αἱ δὲ
λοιπαὶ, ἂς τοῦ ὄντος τι ἔφαμεν ἐπιλαμβάνεσθαι, γεωμετρίας
τε καὶ τὰς ταύτης ἐπομένας, δρῶμεν ὡς δινειρώττουσι μὲν
περὶ τὸ ὄν, ὑπάρ δὲ ἀδύνατον αὐταῖς ἰδεῖν, ἔως ἀν ὑποθέσεσι c
χρώμεναι ταύτας ἀκινήτους ἔωσι, μὴ δυνάμεναι λόγου διδόναι
αὐτῶν. ὁ γάρ ἀρχὴ μὲν δὲ μὴ οἶδε, τελευτὴ δὲ καὶ τὰ
μεταξὺ ἐξ οὐ μὴ οἶδεν συμπέπλεκται, τίς μηχανὴ τὴν τοιαύτην
ὅμολογίαν ποτὲ ἐπιστήμην γενέσθαι;

5

Οὐδεμίᾳ, ἡ δ' ὅς.

Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἡ διαλεκτικὴ μέθοδος μόνη ταύτη
πορεύεται, τὰς ὑποθέσεις ἀναιροῦσα, ἐπ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν
ἴτα βεβαιώσηται, καὶ τῷ όντι ἐν βορβόρῳ βαρβαρικῷ τιμι d

αι [ση] εἰ F   α α ἀπολίποις Λ D : ἀπολείποις Λ² F   α 4 μοι Λ M :
ἔμοι F D   ει [δ' ὄντως] ίδεντος pr. D   α 5 μὲν δὴ Λ F D M : δεῖ μὲν
scr. rec.   ίδεῖν Λ F M d : om. D   α 9 νῦν δὴ Λ F M : νῦν D
b 5 συνθέσεις ἡ Λ M : συνθέσεις ἡ καὶ F D   b 6 ἀπασαι] ἀπασα Λ
b 7 γεωμετρίας Λ D M : γεωμετρίαν F   c 8 ἀναιροῦσα Λ F D M
Stobaeus : ἀνάγοντα Stobaei P¹   d 1 καὶ om. Stobaeus

τὸ τῆς ψυχῆς ὅμμα κατορωρυγμένου ἡρέμα ἔλκει καὶ ἀνάγει ἄνω, συνερίθοις καὶ συμπεριαγωγοῖς χρωμένη αἰς διήλθομεν τέχναις· ἂς ἐπιστήμας μὲν πολλάκις προσείπομεν διὰ τὸ 5 ἔθος, δέονται δὲ δύναματος ἄλλου, ἐναργεστέρου μὲν ἡ δόξης, ἀμυνδροτέρου δὲ ἡ ἐπιστήμης—διάνοιαν δὲ αὐτὴν ἔν γε τῷ πρόσθεν που ὡρισάμεθα—ἔστι δ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐ περὶ ε δύναματος ἀμφισβήτησις, οἷς τοσούτων πέρι σκέψις ὅσων ἥμαν πρόκειται.

Οὐ γὰρ οὖν, ἔφη.

’Αλλ’ ὁ ἀν μόνον δηλοῦ πως τὴν ἔξιν σαφηνείᾳ λέγειν ἐν 5 ψυχῇ (ἀρκέσει;

Nal.)

’Αρκέσει οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὥσπερ τὸ πρότερον, τὴν μὲν πρώτην μοῖραν ἐπιστήμην καλεῖν, δευτέραν δὲ διάνοιαν, τρί-
534 την δὲ πίστιν καὶ εἰκασίαν τετάρτην· καὶ συναμφότερα μὲν ταῦτα δόξαν, συναμφότερα δ' ἐκεῖνα νόησιν· καὶ δόξαν μὲν περὶ γένεσιν, νόησιν δὲ περὶ οὐσίαν· καὶ ὅτι οὐσία πρὸς γένεσιν, νόησιν πρὸς δόξαν, καὶ ὅτι νόησις πρὸς δόξαν, ἐπι-
στήμην πρὸς πίστιν καὶ διάνοιαν πρὸς εἰκασίαν· τὴν δ' ἐφ' οἷς ταῦτα ἀναλογίαν καὶ διαίρεσιν διχῇ ἐκατέρου, δοξαστοῦ τε καὶ νοητοῦ, ἐῶμεν, ὁ Γλαύκων, ἵνα μὴ ἥμας πολλαπλασίων λόγων ἐμπλήσῃ ἡ ὅσων οἱ παρεληλυθότες.

b ’Αλλὰ μὴν ἔμοιγ', ἔφη, τά γε ἄλλα, καθ' ὅσον δύναμαι ἐπεσθαι, συνδοκεῖ.

ε “Η καὶ διαλεκτικὸν καλεῖς τὸν λόγον ἐκάστου λαμβάνοντα

δ 3 συνερίθοις A F M Stobaeus: συνεριθμοῖς D δ 5 ἐνεργεστέρου
 Stobaeus θι ἀμφισβήτησις A D M: ἡ ἀμφισβήτησις F τοσού-
 των A F M: τοσούτων D δύσων A F M: δύσον D θ 4 ἀλλ'
 δ A M: ἄλλο F D πως τὴν ἔξιν σαφηνείᾳ scripsi: πρὸς τὴν ἔξιν
 σαφηνείᾳ A F D M: τὴν ἔξιν πᾶς ἔχει σαφηνεῖας c. Bywater (et mox
 λέγεις cum A²) λέγειν F M: λέγει A D: λέγεις A²: δ λέγοι scr.
 Mon. θ 5 ἀρκέσει; Nal addidi θ 7 ἀρκέσει scripsi: ἀρέσκει
 A F D M οὖν F D: γοῦν A M αι μὲν ... αι ξυναμφότερα
 A F M: om. D α 3 οὐσία A D M: οὐσίαν F α 4 ἐπιστήμην
 A D: καὶ ἐπιστήμην F: ἐπιστήμη A² M α 8 δύσων F: δύσον
 A D M: δύσοι c. Madvig b 1 ἄλλα A F M: ἄλλα D b 3 καὶ
 A D M: om. F

τῆς οὐσίας; καὶ τὸν μὴ ἔχοντα, καθ' ὅσον ἀν μὴ ἔχῃ λόγον
αὐτῷ τε καὶ ἄλλῳ διδόναι, κατὰ τοσοῦτον νοῦν περὶ τούτου 5
οὐ φήσεις ἔχει;

Πῶς γὰρ ἄν, ηδὲ ὅς, φαίην;

Οὐκοῦν καὶ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ ὡσαύτως· ὃς ἀν μὴ ἔχῃ
διορίσασθαι τῷ λόγῳ ἀπὸ τῶν ἄλλων πάντων ἀφελὸν τὴν
τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέαν, καὶ ὥσπερ ἐν μάχῃ διὰ πάντων ἐλέγχων c
διεξιών, μὴ κατὰ δόξαν ἀλλὰ κατ' οὐσίαν προθυμούμενος
ἐλέγχειν, ἐν πᾶσι τούτοις ἀπτῷτε τῷ λόγῳ διαπορεύηται,
οὗτε αὐτὸς τὸ ἀγαθὸν φήσεις εἰδέναι τὸν οὗτος ἔχοντα οὗτε
ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν, ἀλλ' εἴ πῃ εἰδώλου τιὸς ἐφάπτεται, 5
δόξῃ, οὐκ ἐπιστήμῃ ἐφάπτεσθαι, καὶ τὸν νῦν βίον ὄντειρο-
πολοῦντα καὶ ὑπνώττοντα, πρὶν ἐνθάδε ἐξεγρέσθαι, εἰς Ἀιδου
πρότερον ἀφικόμενον τελέως ἐπικαταδαρθεῖν; // d

Νῆτον Δία, ηδὲ ὅς, σφόδρα γε πάντα ταῦτα φίσω.

'Αλλὰ μὴν τούς γε σαυτοῦ παῖδας, οὓς τῷ λόγῳ τρέφεις
τε καὶ παιδεύεις, εἴ ποτε ἔργῳ τρέφοις, οὐκ ἀν ἔάσαις, ὡς
ἔγφμαι, ἀλόγους ὄντας ὥσπερ γραμμάς, ἄρχοντας ἐν τῇ 5
πόλει κυρίους τῶν μεγίστων εἶναι.

Οὐ γὰρ οὖν, ἔφη.

Νομοθετήσεις δὴ αὐτοῖς ταύτης μάλιστα τῆς παιδείας
ἀντιλαμβάνεσθαι, ἐξ οὗς ἐρωτᾶν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπι-
στημοιέστατα οἷοί τ' ἐσονται;

Νομοθετήσω, ἔφη, μετά γε σοῦ.

'Αρ' οὖν δοκεῖ σοι, ἔφην ἔγώ, ὥσπερ Θρηγκὸς τοῖς μαθή-
μασι ή διαλεκτικὴ ἡμῖν ἐπάνω κεῖσθαι, καὶ οὐκέτ' ἀλλο
τούτου μάθημα ἀνωτέρω δρθῶς ἀν ἐπιτίθεσθαι, ἀλλ' ἔχειν
ηδη τέλος τὰ τῶν μαθημάτων;

io

e

535

b4 ἔχει D   b9 πάντων Λ D M : ἀπάντων Stobacus :
om. F   c4 αὐτὸς Λ D M Stobacus : om. F   φήσεις Λ F D M :
φησιν καὶ φήσει Stobacus   c5 εἰδώλου] αὐτοῦ εἰδώλου Stobacus
d1 ἐπικαταδαρθεῖν Stobacus : ἐπικαταδαρθανεῖν pr. Λ : ἐπικαταδαρθεῖν
Λ' F D M   d2 ταῦτα ταῦτα Λ F : ταῦτα ταῦτα D M   d8 ταῦτη
Λ D M : om. F   οὐθὲν θρηγκός Λ M : θρηγκός Λ : θρηγγός F : τριγχός
Simplicius   οὐδὲν μάθημα Stobacus

Ἐμοιγ', ἔφη.

Διανομὴ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ λοιπόν σοι, τίσιν ταῦτα τὰ μαθήματα δώσομεν καὶ τίνα τρόπουν.

5 Δῆλον, ἔφη.

Μέμνησαι οὖν τὴν προτέραν ἐκλογὴν τῶν ἀρχόντων, οἵους ἔξελέξαμεν;

Πῶς γάρ, ἦ δ' ὅς, οὐ;

Τὰ μὲν ἄλλα τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ἐκείνας τὰς φύσεις οἷους 10 δεῖν ἐκλεκτέας εἶναι· τούς τε γὰρ βεβαιοτάτους καὶ τοὺς ἀνδρειοτάτους προαιρετέον, καὶ κατὰ δύναμιν τοὺς εὐειδεστά- b τους· πρὸς δὲ τούτοις ζητητέον μὴ μόνον γενναίους τε καὶ βλοσυροὺς τὰ ἥθη, ἀλλὰ καὶ ἡ τῇδε τῇ παιδείᾳ τῆς φύσεως πρόσφορα ἐκτέον αὐτοῖς.

Ποῖα δὴ διαστέλλῃ;

5 Δριμύτητα, ὡ μακάριε, ἔφην, δεῖ αὐτοῖς πρὸς τὰ μαθήματα ὑπάρχειν, καὶ μὴ χαλεπῶς μανθάνειν. πολὺ γάρ τοι μᾶλλον ἀποδειλιῶσι ψυχὰ ἐν ἴσχυροῖς μαθήμασιν ἢ ἐν γυμνασίοις· οἰκειότερος γὰρ αὐταῖς ὁ πόνος, ἕδιος ἀλλ' οὐ κοινὸς ὡν μετὰ τοῦ σώματος.

10 Ἐληθῆ, ἔφη.

c Καὶ μνήμονα δὴ καὶ ἄρρατον καὶ πάντη φιλόπονον ζητητέον. ἢ τίνι τρόπῳ οἴει τά τε τοῦ σώματος ἐθελήσειν τινὰ διαπονεῖν καὶ τοσαύτην μάθησιν τε καὶ μελέτην ἐπιτελεῖν;

Οὐδένα, ἢ δ' ὅς, ἐὰν μὴ παντάπασί γ' ἢ εὐφυής.

5 Τὸ γοῦν νῦν ἀμάρτημα, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἡ ἀτιμία φιλοσοφίᾳ διὰ ταῦτα προσπέπτωκεν, δοκεῖ με πρότερον εἴπομεν, ὅτι οὐ κατ' ἀξίαν αὐτῆς ἄπτονται· οὐ γὰρ νόθους ἔδει ἄπτεσθαι, ἀλλὰ γνησίους.

Πῶς; ἔφη.

d Πρῶτον μέν, εἶπον, φιλοπονίᾳ οὐ χωλὸν δεῖ εἶναι τὸν

αιο καὶ τοὺς ἀνδρειοτάτους A M: καὶ ἀνδρειοτάτους F: om. D
 b3 ἐκτέον A D M : ἐκτέα (sic) F   b4 διαστέλλει A D M : om. F
 b7 αἱ ψυχαὶ Stobaeus   b8 δ πόνος αὐταῖς Stobaeus   b9 τοῦ
 A D M Stobaeus : om. F   c1 δὴ A F M : δὲ D   c6 εἴπομεν
 F D : εἶπον A M   d1 φιλοπονίᾳ A F D Stobaeus : φιλοπονίας M d

ἀψόμενον, τὰ μὲν ἡμίσεα φιλόπονον ὄντα, τὰ δ' ἡμίσεα ἀπονον. ἔστι δὲ τοῦτο, ὅταν τις φιλογυμναστὴς μὲν καὶ φιλόθηρος ἢ καὶ πάντα τὰ διὰ τοῦ σώματος φιλοπονῆ, φιλομαθῆς δὲ μή, μηδὲ φιλήκοος μηδὲ ζητητικός, ἀλλ' ἐν πᾶσι 5 τούτοις μισοπονῆ· χωλὸς δὲ καὶ ὁ τάναντία τούτου μεταβεβληκὼς τὴν φιλοπονίαν.

'Αληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

Οὐκοῦν καὶ πρὸς ἀλήθειαν, ἦν δ' ἐγώ, ταῦτὸν τοῦτο ἀνάπηρον ψυχὴν θίσσομεν, ἡ ἀν τὸ μὲν ἐκούσιον ψεῦδος μισῆ 5 καὶ χαλεπῶς φέρῃ αὐτή τε καὶ ἑτέρων ψευδομένων ὑπεραγνακτῆ, τὸ δ' ἀκούσιον εὐκόλως προσδέχηται καὶ ἀμαθαλνούσα που ἀλισκομένη μὴ ἀγανακτῇ, ἀλλ' εὐχερῶς ὥσπερ θηρίου ὕειον ἐν ἀμαθίᾳ μολύνηται;

Παντάπασι μὲν οὖν, ἔφη.

5

536

Καὶ πρὸς σωφροσύνην, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἀνδρείαν καὶ μεγαλοπρέπειαν καὶ πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς μέρη οὐχ ἡκιστα δεῖ φυλάττειν τὸν νόθον τε καὶ τὸν γνήσιον. ὅταν γάρ τις μὴ ἐπίστηται πάντῃ τὰ τοιαῦτα σκοπεῖν καὶ ἴδιώτης καὶ 5 πόλις, λανθάνονται χωλοῖς τε καὶ νόθοις χρώμενοι πρὸς ὅτι ἀν τύχωσι τούτων, οἱ μὲν φίλοις, οἱ δὲ ἄρχουσι.

Καὶ μάλα, ἔφη, οὕτως ἔχει.

'Ημὲν δή, ἦν δ' ἐγώ, πάντα τὰ τοιαῦτα διευλαβητέον· ὡς ἐὰν μὲν ἀρτιμελεῖς τε καὶ ἀρτίφρονας ἐπὶ τοσαύτην b μάθησιν καὶ τοσαύτην ἀσκησιν κομίσαντες παιδεύωμεν, ἢ τε δίκη ἡμῶν οὐ μέμψεται αὐτή, τίνι τε πόλιν καὶ πολιτείαν σώσομεν, ἀλλοίον δὲ ἀγοιτες ἐπὶ ταῦτα τάναντία πάντα καὶ πράξομεν καὶ φιλοσοφίας ἔτι πλείω γέλωτα καταυτλή- 5 σομεν.

Αἰσχρὸν μειτάν εἶη, οὐδὲ δ' ᾧς.

δια ἀψόμενον Λ D M: ἀψόμενον F Stobaeus ὄντα F: om. Λ D M
Stobaeus d 4 φιλομάθηρος Stobaeus ἢ post d 3 μὲν Stobaeus
φιλοτογῆ] διαποτῆ Stobaeus π 5 πάντη F D: om. Λ M & 8 Γρη
Λ F M: om. D b 4 ἀλλοίοις Λ M Iamblichus: ἀλλοίοις F: ἀλ-
λοίοις D b 5 καὶ από τρόποις Λ D M: om. F Iamblichus φιλο-
σοφίας] φιλομαθείας Iamblichus (cf. 521 c, 7)

Πάνυ μὲν οὖν, εἶπον· γελοῖον δ' ἔγωγε καὶ ἐν τῷ παρόντι
(τι) ἔοικα παθεῖν.

10 Τὸ ποῖον; ἔφη.

c 'Επελαθόμην, ἦν δ' ἔγω, ὅτι ἐπαίζομεν, καὶ μᾶλλον
ἐντειωάμενος εἶπον. λέγων γὰρ ἄμα ἔβλεψα πρὸς φιλοσο-
φίαν, καὶ ἵδων προπεπηλακισμένην ἀναξίως ἀγανακτήσας
μοι δοκῶ καὶ ὕσπερ θυμωθεὶς τοῖς αἰτίοις σπουδαιότερον
5 εἴπειν ἀ εἶπον.

Οὐ μὰ τὸν Δλ', ἔφη, οὔκουν ὡς γ' ἐμοὶ ἀκροατῆ.

'Αλλ' ὡς ἐμοὶ, ἦν δ' ἔγω, ρήτορι. τόδε δὲ μὴ ἐπιλαν-
θανώμεθα, ὅτι ἐν μὲν τῇ προτέρᾳ ἐκλογῇ πρεσβύτας ἐξελέ-
d γομεν, ἐν δὲ ταύτῃ οὐκ ἐγχωρήσει. Σόλωνι γὰρ οὐ πειστέον
ὡς γηράσκων τις πολλὰ δυνατὸς μανθάνειν, ἀλλ' ἥττον ἦ
τρέχειν, νέων δὲ πάντες οἱ μεγάλοι καὶ οἱ πολλοὶ πόνοι.

Ανάγκη, ἔφη.

5 Τὰ μὲν τοίνυν λογισμῶν τε καὶ γεωμετριῶν καὶ πάσης
τῆς προπαιδείας, ἦν τῆς διαλεκτικῆς δεῖ προπαιδευθῆναι,
παισὶν οὖσι χρὴ προβάλλειν, οὐχ ὡς ἐπάναγκες μαθεῖν τὸ
σχῆμα τῆς διδαχῆς ποιουμένους.

Τέ δή;

e "Οτι, ἦν δ' ἔγω, οὐδὲν μάθημα μετὰ δουλείας τὸν ἐλεύ-
θερον χρὴ μανθάνειν. οἱ μὲν γὰρ τοῦ σώματος πόνοι βίᾳ
πονούμενοι χείρον οὐδὲν τὸ σῶμα ἀπεργάζονται, ψυχῇ δὲ
βίαιοι οὐδὲν ἔμμονον μάθημα.

5 'Αληθῆ, ἔφη.

Mὴ τοίνυν βίᾳ, εἶπον, ὡς ἄριστε, τοὺς παῖδας ἐν τοῖς
537 μαθήμασιν ἀλλὰ παίζοντας τρέφε, ἵνα καὶ μᾶλλον οἵσις τ'
ἥς καθορᾶν ἔφ' δ ἔκαστος πέφυκεν.

"Εχει δ λέγεις, ἔφη, λόγον.

Οὐκοῦν μνημονεύεις, ἦν δ' ἔγω, ὅτι καὶ εἰς τὸν πόλεμον
5 ἔφαμεν τοὺς παῖδας εἶναι ἀκτέον ἐπὶ τῷ πεπονθεωρούσ, καὶ

έάν που ἀσφαλὲς ἦ, προσακτέον ἐγγὺς καὶ γευστέον αἷματος,
ῶσπερ τοὺς σκύλακας;

Μέμημαι, ἔφη.

Ἐν πᾶσι δὴ τούτοις, ἷν δ' ἐγώ, τοῖς τε πόνοις καὶ μαθή-
μασι καὶ φόβοις ὃς ἀν ἐντρεχέστατος ἀεὶ φαίνηται, εἰς το
ἀριθμὸν τινὰ ἐγκριτέον.

Ἐν τίνι, ἔφη, ἡλικίᾳ;

b

Ἡγίκα, ἷν δ' ἐγώ, τῶν ἀναγκαίων γυμνασίων μεθίενται·
οὗτος γὰρ ὁ χρόνος, έάντε δύο έάντε τρία ἔτη γίγνηται,
ἀδύνατός τι ἄλλο πρᾶξαι· κόποι γὰρ καὶ ὑποί μαθήμασι
πολέμιοι. καὶ ἂμα μία καὶ αὕτη τῶν βασάνων οὐκ ἐλαχίστη, 5
τίς ἔκαστος ἐν τοῖς γυμναστοῖς φανεῖται.

Πῶς γὰρ οὐκ; ἔφη.

Μετὰ δὴ τοῦτον τὸν χρόνον, ἷν δ' ἐγώ, ἐκ τῶν εἰκοσι-
ετῶν οἱ προκριθέντες τιμάς τε μείζους τῶν ἀλλων οἴσονται,
τά τε χύδην μαθήματα παισὶν ἐν τῇ παιδείᾳ γενόμενα τούτοις c
συνακτέον εἰς σύνοψιν οἰκειότητός τε ἀλλήλων τῶν μαθη-
μάτων καὶ τῆς τοῦ ὄντος φύσεως.

Μόνη γοῦν, εἶπεν, ἡ τοιαύτη μάθησις βέβαιος, ἐν οἷς ἀν
ἐγγένηται.

5

Καὶ μεγίστη γε, ἷν δ' ἐγώ, πεῖρα διαλεκτικῆς φύσεως
καὶ μή· δ μὲν γὰρ συνοπτικὸς διαλεκτικός, δ δὲ μὴ οὖ.

Συνοίομαι, ἥ δ' ὅς.

Ταῦτα τοίνυν, ἷν δ' ἐγώ, δείχσει σε ἐπισκοποῦντα οἱ ἀν
μάλιστα τοιοῦτοι ἐν αὐτοῖς ὡσι καὶ μόνιμοι μὲν ἐν μαθή- d
μασι, μόνιμοι δ' ἐν πολέμῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ιομέμοις, τούτους
αὖ, ἐπειδὰν τὰ τριάκοντα ἔτη ἐκβαίνωσι, ἐκ τῶν προκρίτων
προκριώμενον εἰς μείζους τε τιμὰς καθιστάναι καὶ σκοπεῖν,
τῇ τοῦ διαλέγεσθαι δυνάμει βασανίζοντα τίς διμάτων καὶ 5

b6 θεαστος Λ D M : om. F   b8 εἰκοσιετῶν (sic) F D εἰκοσιν
ἴτων Λ   C ι ταισιν Λ D M : ταισι F : τᾶσιν Theo : om. Iamblichus
Stobacus   ιν Λ D M Stobacus : om. F   ταιδειφ Λ : ταιδειφ Λ⁹
c 2 τε F Iamblichus Theo Stobacus : om. Λ D M   d 2 καὶ τοῖς
Λ M : καὶ ιν τοῖς F D   τούτους F : τούτοις Λ D M   d 5 καὶ
Λ D M Iamblichus : τε καὶ F

τῆς ἄλλης αἰσθήσεως δυνατὸς μεθιέμενος ἐπ' αὐτὸ τὸ δὲ μετ' ἀληθείας ίέναι. καὶ ἐνταῦθα δὴ πολλῆς φυλακῆς ἔργου, ὡ ἔταῦρε.

Τί μάλιστα; η δ' ὅς.

e Οὐκ ἐννοεῖς, ήν δ' ἐγώ, τὸ νῦν περὶ τὸ διαλέγεσθαι κακὸν γιγνόμενον ὅσον γίγνεται;

Τὸ ποῖον; ἔφη.

Παρανομίας που, ἔφην ἐγώ, ἐμπίμπλανται.

5 Καὶ μάλα, ἔφη.

Θαυμαστὸν οὖν τι οἴει, εἶπον, πάσχειν αὐτούς, καὶ οὐ συγγιγνώσκεις;

Πῆ μάλιστα; ἔφη.

538 Οἶον, ήν δ' ἐγώ, εἴ τις ὑποβολιμαῖος τραφείη ἐν πολλοῖς μὲν χρήμασι, πολλῷ δὲ καὶ μεγάλῳ γένει καὶ κόλαξι πολλοῖς, ἀνὴρ δὲ γενόμενος αἰσθοιτο ὅτι οὐ τούτων ἐστὶ τῶν φασκόντων γονέων, τοὺς δὲ τῷ ὅντι γεννήσαντας μὴ εὗροι, τοῦτον ἔχεις μαντεύσασθαι πῶς ἀν διατεθείη πρός τε τοὺς 5 κόλακας καὶ πρὸς τοὺς ὑποβαλομένους ἐν ἐκείνῳ τε τῷ χρόνῳ φῶντας δὲ τὰ περὶ τῆς ὑποβολῆς, καὶ ἐν φῷ οὐκ ἥδει τὰ περὶ τῆς ὑποβολῆς, καὶ ἐν φῷ οὐκ ἥδει; η βούλει ἐμοῦ μαντευομένου ἀκοῦσαι;

Βούλομαι, ἔφη.

b Μαντεύομαι τοίνυν, εἶπον, μᾶλλον αὐτὸν τιμᾶν ἀν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τὸν ἄλλους οἰκείους δοκοῦντας η τὸν κολακεύοντας, καὶ ἥττον μὲν ἀν περιδεῖν ἐνδεῖς τινος, ἥττον δὲ παράνομόν τι δρᾶσαι η εἰπεῖν εἰς αὐτούς, ἥττον δὲ ἀπειθεῖν τὰ μεγάλα ἐκείνοις η τοῦς κόλαξιν, ἐν φῷ 5 χρόνῳ τὸ ἀληθὲς μὴ εἰδείη.

Εἰκός, ἔφη.

Αἰσθόμενον τοίνυν τὸ δὲ μαντεύομαι αὖ περὶ μὲν τούτους ἀνεῖναι ἀν τὸ τιμᾶν τε καὶ σπουδάζειν, περὶ δὲ τοὺς κόλακας

ε 2 κακὸν F D M : καλὸν A ε 4 ἐμπί(μ)πλανται A² M : ἐμπίπλαται
 A F D α 2 δὲ A F M : om. D α 5 ὑποβαλομένους A M :
 ὑποβαλλομένους F D α 6 χρόνῳ φ A² F D M : χρόνῳ A b 5 μὴ
 A M : om. F D b 7 αἰσθόμενον A² : αἰσθόμενος A F D

ἐπιτεῶαι, καὶ πείθεσθαί τε αὐτοῖς διαφερόντως ἡ πρότερον καὶ ζῆν ἀν ἥδη κατ' ἐκείνους, συνόντα αὐτοῖς ἀπαρακαλύπτως, ^c πατρὸς δὲ ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων ποιουμένων οἰκείων, εἰ μὴ πάνυ εἴη φύσει ἐπιεικής, μέλειν τὸ μηδέν.

Πάντ', ἔφη, λέγεις οἶά περ ἀν γένοιτο. ἀλλὰ πῇ πρὸς τοὺς ἀπτομένους τῶν λόγων αὕτη φέρει ἡ εἰκών;

Τῆδε. ἔστι που ἡμῖν δόγματα ἐκ παλῶν περὶ δικαίων καὶ καλῶν, ἐν οἷς ἐκτεθράμμεθα ὥσπερ ὑπὸ γονεῦσι, πειθαρχοῦντές τε καὶ τιμῶντες αὐτά.

["]Εστι γάρ.

Οὐκοῦν καὶ ἄλλα ἐναντία τούτων ἐπιτηδεύματα ἡδονὰς ^d ἔχοντα, ἂν κολακεύει μὲν ἡμῶν τὴν ψυχὴν καὶ ἔλκει ἐφ' αὐτά, πειθεῖ δ' οὐ τοὺς καὶ διηγοῦν μετρίους· ἀλλ' ἐκεῖνα τιμῶσι τὰ πάτρια καὶ ἐκείνοις πειθαρχοῦσιν.

["]Εστι ταῦτα.

Τί οὖν; ήν δ' ἐγώ· ὅταν τὸν οὗτος ἔχοντα ἐλθὸν ἐρώτημα ἠρηταί. Τί ἔστι τὸ καλόν, καὶ ἀποκριώμένου ὁ τοῦ νομοθέτου ἕκουεν ἐξελέγχῃ ὁ λόγος, καὶ πολλάκις καὶ πολλαχῆ ἐλέγχων εἰς δόξαν καταβάλῃ ὡς τοῦτο οὐδὲν μᾶλλον καλὸν ἢ αἰσχρόν, καὶ περὶ δικαίου ὡσαύτως καὶ ἀγαθοῦ καὶ εἰ μάλιστα ἦγεν ἐν τιμῇ, μετὰ τοῦτο τέ οἱ ποιήσειν αὐτὸν πρὸς αὐτὰ τιμῆς τε πέρι καὶ πειθαρχίας;

'Αιγάγκη, ἔφη, μήτε τιμᾶν ἔτι δμοίως μήτε πείθεσθαι.

"Οταν οὖν, ήν δ' ἐγώ, μήτε ταῦτα ἡγῆται τίμια καὶ οἰκεῖα ^e ὥσπερ πρὸ τοῦ, τά τε ἀληθῆ μὴ εὑρίσκῃ, ἔστι πρὸς δποῖον βίου ἄλλον ἢ τὸν κολακεύοντα εἰκότως προσχωρήσεται;

539

Οὐκ ἔστω, ἔφη.

Παράνομος δὴ οἶμαι δόξει γεγονέναι ἐκ νομίμου.

'Αιγάγκη.

οἱ ποιουμένων] προσποιουμένων cī. Cobet οἱ πρὸς τοὺς ἀπτομένους Λ F M: προσπατομένους D ^{οἱ} δα ἡμῶν Λ D M: ἡμῖν F d8 ἕκουεν Λ F D M: ἕκουεν Λ' ἐξελέγχῃ Λ F D: ἐξελέγῃ Λ' d9 καταβάλῃ F m: καταβάλλῃ D: καταβάλῃ Λ M ^{αζ} νομίμου Λ F M: νομίκου D

5 Οὐκοῦν, ἔφην, εἰκὸς τὸ πάθος τῶν οὗτω λόγων ἀπτομένων καὶ, δὲ ἄρτι ἔλεγον, πολλῆς συγγνώμης ἄξιον;
Καὶ ἐλέου γ', ἔφη.

Οὐκοῦν ἵνα μὴ γίγνηται δὲ ἔλεος οὗτος περὶ τοὺς τριακοντούτας σοι, εὐλαβουμένῳ παντὶ τρόπῳ τῶν λόγων ἀπτέον;

10 Καὶ μάλ', ηδὲ ὅσ.

b Ἐρ' οὖν οὐ μία μὲν εὐλάβεια αὕτη συχνή, τὸ μὴ νέους ὄντας αὐτῶν γεύεσθαι; οἷμαι γάρ σε οὐ λεληθέναι ὅτι οἱ μειρακίσκοι, ὅταν τὸ πρῶτον λόγων γεύωνται, ὡς παιδιὰ αὐτοῖς καταχρώνται, ἀεὶ εἰς ἀντιλογίαν χρώμενοι, καὶ μιμού-
5 μενοι τὸς ἐξελέγχοντας αὐτὸν ἄλλους ἐλέγχουσι, χαίροντες ὥσπερ σκυλάκια τῷ ἐλκειν τε καὶ σπαράττειν τῷ λόγῳ τὸς πλησίον ἀεί.

‘Τπερφυῶς μὲν οὖν, ἔφη.

Οὐκοῦν ὅταν δὴ πολλοὺς μὲν αὐτὸν ἐλέγξωσι, ὑπὸ πολ-
c λῶν δὲ ἐλεγχθῶσι, σφόδρα καὶ ταχὺ ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ μηδὲν ἥγεῖσθαι ὧνπερ πρότερον· καὶ ἐκ τούτων δὴ αὐτὸς τε καὶ τὸ δλον φιλοσοφίας πέρι εἰς τὸς ἄλλους διαβέβληνται.

‘Ἀληθέστατα, ἔφη.

5 5 Ο δὲ δὴ πρεσβύτερος, ηδὲ δὲ ἐγώ, τῆς μὲν τοιαύτης μανίας οὐκ ἀν ἐθέλοι μετέχειν, τὸν δὲ διαλέγεσθαι ἐθέλοντα καὶ σκοπεῦν τάληθὲς μᾶλλον μιμήσεται ἢ τὸν παιδιὰς χάριν παίζοντα καὶ ἀντιλέγοντα, καὶ αὐτός τε μετριώτερος ἔσται
d καὶ τὸ ἐπιτήδευμα τιμιώτερον ἀντὶ ἀτιμοτέρου ποιήσει.

‘Ορθῶς, ἔφη.

Οὐκοῦν καὶ τὰ προειρημένα τούτου ἐπ' εὐλαβείᾳ πάντα προείρηται, τὸ τὰς φύσεις κοσμίους εἶναι καὶ στασίμους οἵς 5 τις μεταδώσει τῶν λόγων, καὶ μὴ ὡς νῦν δὲ τυχῶν καὶ οὐδὲν προσήκων ἔρχεται ἐπ' αὐτό;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

α 9 εὐλαβουμένῳ] εὐλαβουμένοις c. Baiter
παιδείᾳ F: παιδία D b 9 ἐλέγξωσιν A D M: ἐξελέγξωσιν F
c 1 ἐλεγχθῶσι A M: ἐξελεγχθῶσι F D c 4 ἔφη A F M: ἔφης D
c 7 μιμήσεται A F D M: γρ. μεμνήσεται in marg. A

'Αρκεῖ δὴ ἐπὶ λόγων μεταλήψει μεῖναι ἐνδελεχῶς καὶ συντόνως μηδὲν ἄλλο πράττοντι, ἀλλ' ἀντιστρόφως γυμνα-
ζομένῳ τοῖς περὶ τὸ σῶμα γυμναστοῖς, ἔτη διπλάσια ἢ τότε; 10

"Εξ, ἔφη, ἡ τέτταρα λέγεις;

ε

'Αμέλει, εἶπον, πέντε θέσις. μετὰ γὰρ τοῦτο καταβιβαστέοι
ἔσονταί σοι εἰς τὸ σπήλαιον πάλιν ἐκεῖνο, καὶ ἀναγκαστέοι
ἄρχειν τά τε περὶ τὸν πόλεμον καὶ ὅσαι νέων ἀρχαί, ἵνα
μηδ' ἐμπειρίᾳ ὑστερῶσι τῶν ἄλλων· καὶ ἔτι καὶ ἐν τούτοις 5
βασανιστέοι εἰ ἐμμενοῦσιν ἐλκόμενοι πανταχόστε ἢ τι καὶ 540
παρακινήσουσι.

Χρόνον δέ, ἢ δ' ὅσ, πόσον τοῦτον τιθεῖς;

Πεντεκαλδεκα ἔτη, ἵνα δ' ἔγώ. γενομένων δὲ πεντηκού-
τουτῶν τοὺς διασωθέντας καὶ ἀριστεύσαντας πάντα πάντῃ 5
ἐν ἔργοις τε καὶ ἐπιστήμαις πρὸς τέλος ἥδη ἀκτέον, καὶ
ἀναγκαστέον ἀνακλίναντας τὴν τῆς ψυχῆς αὐγὴν εἰς αὐτὸν
ἀποβλέψαι τὸ πᾶσι φῶς παρέχον, καὶ ἰδόντας τὸ ἀγαθὸν-
αὐτό, παραδείγματι χρωμένους ἐκείνωφ, καὶ πόλιν καὶ ἴδιάτας
καὶ ἑαυτοὺς κοσμεῖν τὸν ἐπίλοιπον βίον ἐν μέρει ἐκάστους, 5
τὸ μὲν πολὺ πρὸς φιλοσοφίᾳ διατρίβοντας, ὅταν δὲ τὸ
μέρος ἡκῇ, πρὸς πολιτικοῦς ἐπιταλαιπωροῦντας καὶ ἀρχοντας
ἐκάστους τῆς πόλεως ἔνεκα, οὐχ ὡς καλόν τι ἀλλ' ὡς
ἀναγκαῖον πράττοντας, καὶ οὕτως ἀλλους δεῖ παιδεύσαντας 5
τοιούτους, ἀντικαταλιπόντας τῆς πόλεως φύλακας, εἰς μακά-
ρων νήσους ἀπιόντας οἰκεῖν· μιημεῖα δ' αὐτοῖς καὶ θυσίας
τὴν πόλιν δημοσίᾳ ποιεῦν, ἐὰν καὶ ἡ Πυθία συναναιρῇ, ὡς 5
δαίμοσιν, εἴ δὲ μή, ὡς εὐδαιμοσίᾳ τε καὶ θεοῖς.

Παγκάλους, ἔφη, τοὺς ἄρχοντας, ὡς Σώκρατες, ὥσπερ
ἀνδριαντοποιὸς ἀπείργασαι.

Καὶ τὰς ἀρχούσας γε, ἵνα δ' ἔγώ, ὡς Γλαύκων· μηδὲν 5

α 10 ἔτη Α Μ : τῇ F : ἕτη D α 4 ἔτη Α F (post ἢν δ' ἔγώ) Μ :
ἕτη D δὲ Α D M : om. F α 7 αὐγὴν Α D M Proclus Damascius :
om. F : ἀκτίνα vulg. β 1 κοσμεῖν Α F M : κατακοσμεῖν D
β 2 φιλοσοφίᾳ Λ¹ : φιλοσοφίαν Α F D M σ 1 ξυναγαρῆ Aristides :
ξυναγῆρ Α Μ : ξυναγῆρ F D σ 4 ἀνδριαντοποιὸς Α F M : τοποὶ D
ἀπείργασαι Λ¹ F D Μ¹ : ἀπείργασαι Λ

γάρ τι οἷον με περὶ ἀνδρῶν εἰρηκέναι μᾶλλον ἢ εἴρηκα ἡ περὶ γυναικῶν, δσαι ἀν αὐτῶν ἱκαναὶ τὰς φύσεις ἐγγίγνωνται.

Ὀρθῶς, ἔφη, εἴπερ ἵστα γε πάντα τοῖς ἀνδράσι κοιωνήσουσιν, ὡς διήλθομεν.

d Τί οὖν; ἔφην· συγχωρεῖτε περὶ τῆς πόλεώς τε καὶ πολιτείας μὴ παντάπασιν ἡμᾶς εὐχὰς εἰρηκέναι, ἀλλὰ χαλεπά μέν, δυνατὰ δέ πῃ, καὶ οὐκ ἄλλῃ ἢ εἴρηται, δταν οἱ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφοι δυνάσται, ἢ πλείους ἢ εἰς, ἐν πόλει 5 γενούμενοι τῶν μὲν νῦν τιμῶν καταφρονήσωσιν, ἡγησάμενοι ἀνελευθέρους εἶναι καὶ οὐδενὸς ἀξίας, τὸ δὲ δρθὸν περὶ ε πλείστου ποιησάμενοι καὶ τὰς ἀπὸ τούτου τιμάς, μέγιστου δὲ καὶ ἀναγκαιότατον τὸ δίκαιον, καὶ τούτῳ δὴ ὑπηρετοῦντές τε καὶ αὔξοντες αὐτὸν διασκευωρήσωνται τὴν ἑαυτῶν πόλιν;

Πῶς; ἔφη.

541 5 "Οσοι μὲν ἄν, ἦν δ' ἐγώ, πρεσβύτεροι τυγχάνωσι δεκετῶν ἐν τῇ πόλει, πάντας ἐκπέμψωσιν εἰς τοὺς ἀγρούς, τοὺς δὲ παῖδας αὐτῶν παραλαβόντες ἐκτὸς τῶν νῦν ἡθῶν, ἢ καὶ οἱ γονῆς ἔχοντες, θρέψωνται ἐν τοῖς σφετέροις τρόποισι καὶ νόμοις, οὗσιν οἵοις διεληλύθαμεν τότε· καὶ οὕτω τάχιστά 5 τε καὶ ράστα πόλιν τε καὶ πολιτείαν, ἦν ἐλέγομεν, καταστᾶσαν αὐτήν τε εὐδαιμονήσειν καὶ τὸ ἔθνος ἐν φῷ ἀν ἐγγένηται πλεῖστα δύνσειν;

Πολύ γ', ἔφη· καὶ ὡς ἀν γένοιτο, εἴπερ ποτὲ γίγνοιτο, **b** δοκεῖς μοι, ὡς Σώκρατες, εὑν εἰρηκέναι.

Οὐκοῦν ἄδην ἥδη, εἶπον ἐγώ, ἔχοντες ἡμῖν οἱ λόγοι περὶ τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ δμοίου ταύτη ἀνδρός; δῆλος γάρ που καὶ οὐτος, οἶν φήσομεν δεῦν αὐτὸν εἶναι.

5 Δῆλος, ἔφη· καὶ ὅπερ ἐρωτᾶς, δοκεῖ μοι τέλος ἔχειν.

d 1 ξυγχωρεῖτε A ² F M : ξυγχωρεῖν τε A D Stobaeus: om. F ὡς A D M: om. F Stobaeus	d 3 ἢ A D M: πῃ ε 3 διασκευ- ωρήσωνται A F M Stobaeus: διασκευαρίσωνται D ο 5 δεκετῶν D: δέκ' ἐτῶν A M: δὲ καὶ τῶν F: δέκα Stobaeus α 2 νῦν ἡθῶν] συνήθων Stobaeus α 3 τρόποισι F: τρόποις A D M Stobaeus α 4 οἶοις] οὗς Stobaeus β 2 οἱ λόγοι A F M: δλίγοι D
--	--